

Hazánk legkorszerűbb tűzoltó-laktanyáját avatták fel a megyében

(Folytatás az 1. oldalról)

ter. Községi Munkáért plakettel jutalmazták Nagy Aladár tűzoltó századost, Nagy József tűzoltó tőzrzmestert, Szepesi Ferenc tűzoltó főmérnököt és Szűcs Péter tűzoltó őrmestert. Kiváló munkájukért tízen pénzjutalomban részesültek. Az elismeréseket Gál István, a megyei tanács elnökhelyettese adta át.

Az ünnepséget követően a résztvevők megtekintették az új létesítményt. A háromszintes épület földszintjén elektromos nyitási fémkapukkal zárt 677 négyzetméter alapterületű szertárban tíz tűzoltó gépjármű helyezkedik el. Ezek — és a másik épületszárnyban elhelyezett gépjárművek — biztosítják Debrecenben és a debreceni járásban keletkezett tűzesetek oltásának technikai

laktanyát. Hogy erre képeket, arról a résztvevők rövid bemutatón győződtek meg.

Ugyancsak a földszinten helyezkedik el a modern hírközpont, ahová a segélykérő hívások befutnak, és amelyel a város kiemelt vállalatának közvetlen tűzjelzési kapcsolata van. Gombnyomásra innen történik a riasztás, a szerelések kapui önműködően, elektronikusan vezérléssel nyílnak. Az URH-rádió a vidéki egységekkel és a szomszédos megyék egységeivel teremt közvetlen kapcsolatot.

A hátsó épületszárnyban a javító és karbantartó részleg található modern szerelőműhelyel és technikai felszerelésekkel. A tornaterem az állomány fizikai állóképességének megalapozására és folyamatos fenntartására biztosít lehetőséget.

Elsőként Harmati János, a Hajdú-Bihar megyei Beruházási Vállalat építészete vette át a Haza Szolgálatáért Erdemérem ezüst fokozata kitüntetést (Fotók: Kalmár István)

feltételeit. Az elmúlt évben egyébként 716 tűz- és kársesthez vonultak ki ezek a járművek. Riasztás után a gépjárműveknek nappal egy percen belül, éjjel másfél perccel kell elhagyniuk

Az első emeleten a Debrecen városi és járási Tűzoltó-parancsnokság törzsének irodái és a személyi állomány körlete van, a második emeleten a megyei tűzoltó-parancsnokság található.

Ábrahám Kálmán Ausztriába utazott

Karl Sekanina osztrák szövetségi építészeti és műszaki miniszter meghívására Ábrahám Kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter szerdán Ausztriába utazott. A tárgyalásokon áttekintik a

magyar-osztrák építésügyi gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés eddigi eredményeit és meghatározzák a kapcsolatok további fejlesztésének fő irányait. (MTI)

Szerencsém volt. Az a magas, dús hajzatú, imponáló megjelenésű, kemény arcvonásaiban is lágy tekintetet hordozó férfi, aki mellé a Kádár János tiszteletére adott varsói diszvacsorán ültettek, a Nowotko gépgyár vezérigazgatója volt. S a program szerint másnap odavezetett párt- és kormányküldöttségünk útja.

Igy hát némiképpen előre ismerkedhettem ezzel a nagy hírű gyárral, amelyet 1952-ben neveztek el Marcell Nowotkóról, a Lengyel Munkáspárt egyik megalapítójáról, rövid ideig főtitkáráról, akit 1942 novemberében lengyel ellenforradalmárok gyilkoltak meg. Ercebe formált hatalmas mellszobrára — melyet a delegáció megkoszorúzott — a gyár előtti térségen áll. Mai munkásterveit öntötték ércebe a róla elnevezett gyárban, amely egyébként számos más emlékmű végső formába foglalását is el látja. Ez az itteni azonban most jelentősebb értelmű a többinél, a remélhetően végleg lezárult anarchikus időszak után. Mert olyan gyár előtt áll, amely — mint a vezérigazgató, Andzej Kajka mondotta — a munkásmozgalmi hagyományok méltó hordozója és jelenleg is Varsó társadalmában kollektívájával kiemelt helyet foglal el. „Több ezer fős összeforrott együtttest alkotunk. Nem-

A lengyelországi látogatás után (2.)

Barátságunk emlékműve

A varsói Nowotko gyár életéből

csak gyárként és egyik legnagyobb exportvállalatként, de olyan kollektívaként is nézünk ránk, amelyre mindig lehet számítani: akár a mindennapi munkában, akár a népszámra nehéz napokban.”

Szavai igazát a viszonylag kis időre korlátozott látogatásból is érzékelteti. A Kádár János vezette küldöttség főtitkárának légtöréséből volt érezhető ez a szellem. Különösképpen a jó néhány száz fős munkásközponttal. Mert sokszor nincs beszédesebb a csöndnél. Mint ezúttal is, amikor pártunk első titkára hazai tapasztalatainkat ismertette, amellyel annak idején mi is leküzdöttük a válságot, ahogyan párttagok és pártonkívüliek összefogtak, s ahogyan a szakszervezetek helye, szerepe kialakult. Feszült figyelemmel hallgatták, megértve, hogy az ő sorskérdéseiket is érinti mindez, hiszen közös az utunk, közös az elvetünk, közös a céljaink, ha boldogulni akarunk. Aztán a kitörő tapsok... és a gyűlés végén lengyelül-magyarul énekeltük együtt az Internacionálét...

Dr. Trautmann Rezső, az Elnöki Tanács helyettes elnöke a Parlamentben fogadta a hazánkban tartózkodó holland parlamenten küldöttségét. (MTI-fotó, Manek Attila felvétele — Telefoto — KS)

A holland parlament küldöttségének látogatása hazánkban

Szerdán a holland parlament küldöttsége — amely kedden, a magyar országgyűlés meghívására Dirk Dolmannnak, a második kamara elnökének vezetésével hivatalos látogatásra érkezett hazánkba — Budapest megkoszorúztatta a magyar hősök emlékművét. Ezt követően a Parlamentben megkezdődtek a magyar-holland megbeszélések a két ország törvényhozásának képviselői között.

A tárgyalóeseteket Apró Antal, az országgyűlés elnöke és Dirk Dolman vezette. Jelen volt Godert Willem de Vos van Steenwijk, a Holland Királyság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. A tárgyaló felek tájékoztatták egymást országuk törvényhozó testületének munká-

járól, a kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeiről, és kicserélték nézeteiket az időszerű nemzetközi kérdésekről.

A megbeszélést követően Trautmann Rezső, az Elnöki Tanács helyettes elnöke hivatalában fogadta a holland parlament delegációját. A találkozón jelen volt Péter János, az országgyűlés alelnöke.

A nap folyamán Szűcs Mátyas, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának titkára az MSZMP KB székében fogadta a holland delegációt. A szíves légkörű találkozó véleményét cserélték a nemzetközi, különösen az európai helyzet időszerű kérdéseiről és a magyar-holland kapcsolatokról. (MTI)

EGY SZERZŐDÉS ÁRA

Nagy tömeg vonult a görög parlament klasszikus szépségű épülete elé — igen, Hellasznak is megvan a maga sajátos, forró őse. A tízezres nagyságrendet a jelentések szerint jóval meghaladó demonstráció a görög-amerikai támaszpontszerződés, illetve annak parlamenti ratifikálása ellen tiltakoztak. E szerződés lényege, hogy legalább további fél évtizedre biztosítja a négy nagy görögországi amerikai bázis működését, háttere pedig a következő:

Marudasz, a Papandreu-kabinet szóvivője 1983. július 15-én „megvan!”-kiáltással robbant be a várakozó újságírók közé. Erdekes véletlen, hogy az aláírás szinte pontosan egybeesett az első görög-amerikai bázisszerződés harmadik évfordulójával. Az 1953-ban, egy évvel a görög NATO-csatlakozás után megkötött megállapodás az egyenlően szerződéses klasszikus példája. Egy, a világ- és polgárháborúban kiverzett kis ország és egy világviszonylatban diktálni kívánó nagyhatalom között jött létre — és olyan is lett.

Az 1981-es, a Papandreu-féle Pasok-párt sikerét hozó választásokon újra bebizonyosodott, hogy ezt a szerződést a görög közvélemény jó része nemzeti arculcsapásnak tartja ma is. Két közismert ok a sok közül: 1. A bázisok amerikai legénysége területenkívüliséget élvezett, tehát büncselekmények esetén sem tartozott a görög igazságszolgáltatás hatáskörébe és 2. Olyan hatalomnak kedvezett, amely Hellasz „ösellenségét”, Törökországot támogatta mind Ciprus, mind egyéb kérdések vonatkozásában. Már Papandreu apja a szerződés felülvizsgálatának ígéretével látott biztos győztesnek 1967-ben. Ezt meg megakadályozta az amerikaiak által támogatott ezredesi puccs. Két esztendője az újabb Papandreu győzelmének jelentős tényezője ugyanez az ígéret volt.

Tíz hónapig folyt a tárgyalások. Washington bevetette a gazdasági-politikai nyomás minden eszközét és végül olyan kompromisszum született, amit mindkét fél sikernek kiáltott ki. Papandreu azért, mert végül is Amerika (majd) leszereli a bázisokat és az életbelépéstől, 1983. december 31-től megszűnik az amerikai katonák területenkívülisége. Washington pedig azért, mert további öt évig használhatja a Közép-Kelet szempontjából is fontos támaszpontokat, sőt, a huszonkilenc „kiszegítő létesítmény” leszerelésére a Pentagon további tizenkét hónapot kapott és addig sok minden történt. Washington reménye szerint a görög belpolitikában is...

Az ellentételtől jövőre Washington által nyújtandó 500 millió dolláros katonai segély nem változtat azon, hogy a kommunisták — és nemcsak ők — megkérdőjelezzék a megállapodást, amely „nincs szinkronban” a pasok választási ígéreteivel. A parlament megkezdte a vitát, amelynek végén a kormányzó szocialisták a jobboldallal együtt alighanem megteremtik a ratifikáláshoz szükséges többséget. E többségnek azonban a jelek szerint nagy ára lehet. Mind bel-, mind külpolitikai értelemben. Harmat Endre

Kiváló címet kapott a Váci Mihály Középiskolai Kollégium

A Művelődési Minisztérium lomal pályázta meg a kiváló kollégium címet adományozott a debreceni Váci Mihály Középiskolai Kollégiumnak. Az intézmény az elmúlt évben ünnepelte fennállásának tízéves évfordulóját. Évek óta részt vesz a középiskolai kollégiumok versenyében, s több ízben, összesen hat alkalommal kapott arany fokozatú minősítést. A kollégiumban 370 diák talált otthonra, 95 százalékuk fizikai dolgozók gyermeke. Az elmúlt évek során fokozatosan csökkent a bukáások száma, s ezzel párhuzamosan emelkedett a kollégiumban lakók tanulmányi eredménye. Az intézmény második alkal-

mal pályázta meg a kiváló kollégium címet, a feltételeknek most felelt meg.

Szerdán délután 3 órakor ünnepélyes keretek között vehette át a kollektíva a kiváló címet tanúsító oklevelet. Dr. Szekeres Antal, a megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője mondott ünnepi beszédet és köszöntötte Váci Mihály Középiskolai Kollégium pedagógusait és diákjait a kiváló kollégiumi cím elnyerése alkalmából, majd átadta az oklevelet. Megkapta a kollégium a KISZ KB zászlaját is. Az ünnepség az intézmény diákjainak ünnepi műsorával zárult.

A vándorzászló átadásának pillanata

LÉG

A bírság

1983-ban a milliárd forint bírságot vetett foku építésüg megye 54 léphelyére” a mi műszaki Ezen a olyan légszen — kémények, — elszívó berend található, a zamos időn át nyező anyag vegőbe.

A bírságot a gyeszerte az telepek vezében a BIO fehére-feldolga és a Kőbánya gyáregysége kelő helyet a gye egyéb te vékenykedő közl a beret porgyarra, a a mezőpeterdü üzemre, a Fa-, Fém- és vektetzerre é Iparművelo valy 50—120 zótti légszen ságot.

A bírság alapja az önb jelentti, hogy vállalatok mit számítják m tül az enge ket, és ezt megküldik delmi Intézet másának. A „maguktól m hivatalból a a bírságot községi vagy csok. A befiz megbírságot „kidobott pé újraelosztás jak fel val nyezetvédelm Jogosan merü des; igyekezni a légszen nyezeti árta együtt a bírsá

Tejpor s a levegő

A Hajdú-Tejipari Vállalatútfalui Tejpor légszennyező gondot:

— A levegő anyagok szem olyan kicsi, h rositja a körrétek azonban sárgal jár, de e a nagy pé pakura — tá Jenő gyáriga. 1974-ben me energiaellátás tüzelésű k veztek, de l energiaraciona ram keretén rára kellett kilenc tonná fel a három ből a magas ke hézkesen tüze. A kazánokat tisztítátni, ar olcsó mulatság — Mi lehe dás?

— A végletató megoldá lentesen. Csá nyeken csupa tak vannak, citásít nem g TIGAZ szaket tüzelésre ne áz, nincsenek feltételei. Egy lán gázal f gyarat, és körü dába kerül az kik, mint nekü Berettyóújfalu gáz, de mi m leg több ener üzeme válla hogy hitel seg vezettessük, é nyos, hogy töb gyasztó is csá Lakások fűte hetne használ moltuk, a berü év alatt me alábbis a paku ként kidobott alapul véve.

— A gáz esetleges — nem látszó — saig milyen terveznek a ka — A nyírbo olajfinomító

Magyar-osztrák ipari együttműködés

Hazánk és a szomszédos Ausztria iparvállalatai között hagyományos az együttműködés, számos termelési és értékesítési kooperáció alakult ki, s az utóbbi időben előterbe kerültek a harmadik piaci közös szállítások is. Egyebek közt ezt hangsúlyozta Gábor András ipari miniszterhelyettes annak a budapesti szimpozionnak a megnyitóján, amelyet Ausztria legnagyobb iparvállalata, a Voest-Alpine cég és egyik magyar partnere, a TECHNOIMPEX közösen rendezett szerdán a Fórum Szállóban.

Gábor András utalt arra is, hogy a termékcserén túl mind több közös vállalkozás realizálódik a magyar ipar és a Voest-Alpine között, egyik legfrissebb szerződésünk például növényvédelmi hajtatóházak közel-keleti exportját célozza. Az ipari miniszterhelyettes fontosnak tartotta a mostani előadás-sorozatot, hiszen annak témája a robottechnika és a gépipari termékek vezérlése. A magyar iparvállalatok — véleménye szerint — jó partnerre lelhetnek az osztrák cegekben, amelyek műszaki megoldásai a világ élen járó technikáját képviselik.

A Voest-Alpine a budapesti szimpozionra egy időben megnyitotta budapesti képviseleti irodáját is. (MTI)

LÉGSZENNYEZŐK

A bírság kivetésének alapja a bevallás

1983-ban több mint egy millió forint légszennyezési bírságot vetettek ki az első fokú építészeti hatóságok a megye 54 légszennyező „telepjére” az 1982. évi üzemi műszaki adatok alapján. Ezeket a telephelyeken olyan légszennyező források — kémények, szellőzőkürtők, elszívó berendezések stb. — találhatók, amelyekből hatalmas mennyiségű szennyező anyag áramlik a levegőbe.

A bírságok között meggyesztet az aszfaltkeverő telepek vetetnek. Debrecenben a BIOGAL, az Állati-férfi-feldolgozó Vállalat és a Kőbányai Porcelángyár gyáregysége foglal el előkelő helyet a listán. A megye egyéb településein tevékenykedő „légszennyezők” közül a berettyóújfalui tejporgyára, a hajdúnánási és a mezőpeterdyi aszfaltkeverő üzemre, a Biharkeresztesi Fa- és Építőipari Szövetkezetre és a Hajdúsági Iparművekre róttak ki tavaly 50–120 ezer forint közötti légszennyezési bírságot.

A bírság kivetésének alapja az önbevallás. Ez azt jelenti, hogy az üzemek, a vállalatok minden évben kiadják mennyivel lépték túl az engedélyezett értéket, és ezt egy adatlapon megküldik a Környezetvédelmi Intézet debreceni állomásának. A dolgok innen „maguktól mennek” egyik hivatalból a másikhoz, míg a bírságot kiszabják a községi vagy a városi tanácsok. A befizetett összeg a megbírságot cég számára „kidobott pénz”, központi újraelosztás után használják fel valamilyen környezetvédelmi beruházásra. Jogosan merül föl a kérdés: igyekeznek-e csökkenteni a légszennyezők a környezeti ártalmat és ezzel együtt a bírságot?

Tejpor száll a levegőbe

A Hajdú-Bihar megyei Tejipari Vállalat Berettyóújfalui Tejporgyárában két légszennyező forrás okoz gondot:

— A levegőbe áramló anyagok szennyező hatása olyan kicsi, hogy nem károsítja a környezetet. Ez az érték azonban már bírsággal jár, de nem ez viszi el a nagy pénzt, hanem a pakura — tájékoztat Borda Jenő gyárigazgató. — Az 1974-ben megindult üzem energiellátását könnyűolaj-tüzelésű kazánokra tervezték, de 1977-ben — az energiaracionalizálási program keretén belül — pakurára kellett áttérni. Napi kilenc tonnát használunk fel a három kazánban, ebből a magas kéntartalmú, nehézkesen tüzelhető anyagból. A kazánokat gyakran kell tisztítani, ami szintén nem olcsó mulatság.

— Mi lehetne a megoldás? — A végleges, megnyugtató megoldást a gáz jelentené. Csak hogy a környéken csupán lefajított kutak vannak, amelyek kapacitását nem garantálják a TIGÁZ szakemberei. Szén-tüzelésre nem állhatunk át, nincsenek meg a tárolás feltételei. Egyébként Gyulán gázzal fűtik a tejporgyárat, és körülbelül harmadába kerül az energia nekik, mint nekünk. Sajnos, Berettyóújfaluban nincs gáz, de mi mint a település legtöbb energiát igénylő üzemé vállalkoznánk rá, hogy hitel segítségével idevezessük, és aztán bizonyos, hogy több közületi fogyasztó is csatlakozna. Lakások fűtésére is fel lehetne használni. Ahogy számoltuk, a beruházás néhány év alatt megtérülne, legalábbis a pakuráért évente kiadott pénzünket alapul véve.

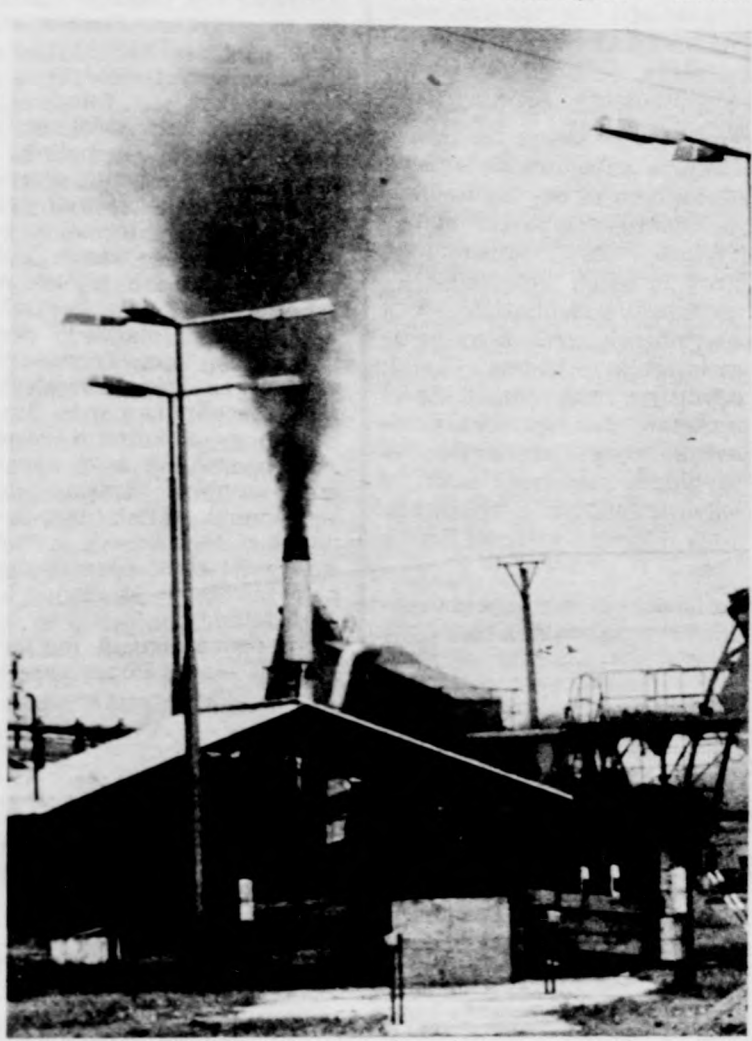
— A gáz bevezetésének esetleges — de közeleink nem látszó — megvalósulásai milyen korszerűsítést terveznek a kazánok körül? — A nyírbogdányi kö-
olajfinomító szakemberei

kidolgoztak egy újítást, amellyel a tüzelés hatásfoka javítható. Mi átvesszük a módszert, magunk szereljük be a berendezést, várhatólag még az idén.

— És mi a másik légszennyező forrás? — A tejpor. Naponta 200 ezer liter tejből kétvagonnyit állítunk elő. A tejpor egy csekély része elmeleg a levegőbe. Ez tiszta veszteséget jelent. Hogy mennyit, azt egyelőre nem tudjuk megmondani. A tejipari intézet szakemberei mérőeszközökkel vizsgálják az üzemeket, azután tesznek javaslatot, mit hogyan változtassunk meg.

Félgözzel kínlódtunk

A biharkeresztesi Fa- és Építőipari Szövetkezetet keres családi házak fogják körül. A szövetkezet két karnája nincs tekintettel a ker-

A hajdúnánási aszfaltkeverő

(Fotó: Iklódy)

tekben kötélen száradó ruhákra, 200 méteres körben szórja a füstöt, a kormot a levegőbe. Panaszoknak is eleget az ott lakók.

Járai József, a szövetkezet elnöke mindenekelőtt arról biztosít, hogy elhatározták, semmiképp nem haragítják tovább magukra a biharkeresztesieket. Eddigi kárvárítási jukat így foglalja össze:

— Eddig egymilliónkba csak a tapasztalat került. A budapesti szellőzőművek két kísérleti gázmosó berendezést készített, az egyiket a mi kértükre. A berendezés megtervezésekor a kazánjaink üzemelésének legrosszabb körülményeit vették figyelembe, mégsem sikerült a konstrukció. A tavalyi nyhe telet 50–60 százalékos fűtéskapacitással kínlódtunk végig, mert csak ennyit bírt el a berendezés. Igaz, a vegyes tüzelésnél — faipari üzem lévén, a keletkezett forgácsot, fűrészport, kárptosiipari hulladékokat is eltüzeljük — bonyolult műszerezettség igényelne a huzat szabályozása. Nos, a szellőzőműveknél újra megvizsgálták a terveket, és új típusú ventilátorok beépítését javasolták. A két kazán közül az egyikbe szeptemberben be is szereltük az új ventilátort. Most már ugyanis óvatosabban vagyunk, a kísérletezést csak az egyik kazánon folytatjuk. Most meg a ciklonrészek nem bírnak a ventilátor kapacitását, tehát ki kell cserélni a ciklonokat is. Mindenesetre még a tél beállta előtt megoldjuk az egyik kazán berendezését, ha jól vizsgáztuk és megbízhatunk benne, akkor beszereljük a másikba is.

— Az eddigi kísérletezés kudarcait hallva fölmerül a kérdés: mi lesz, ha nem válik be megnyugtatóan a berendezés? — A megoldást mindenképp

pen meg kell találnunk. Ha nem válik be a berendezés, akkor építünk egy 30 méter magas kéményt — kb. másfél millióért —, ami végleges megoldást jelent.

Különleges porleválasztó kellene

A megyében négy aszfaltkeverő üzem köpi füstjét, porát az ég felé. Szerencsére mindegyik település szelén működik, így közvetlen veszélyt nem jelentenek a környéken lakóknak, „csak a természetet” károsítják. Az apafai, az egyikei és a mezőpeterdyi üzemek gazdája a Közútépítő Vállalat, a negyedik, a hajdúnánási és a Közlekedési Minisztérium Nyíregyházi Közüti Igazgatóságának debreceni koordinációs üzemelnöksége. Simonyi Alfonzról, az üzemelnökség vezetőjétől először

arra kérek választ: tulajdonképpen mi az a szennyező anyag, ami mennyiségű por?

— Az aszfaltba szánt maszszába zúzalékkeverő keverünk, amit ki kell szárítani. A szárítás előmelegítéssel történik, közben por száll föl. Ennek egy részét lekötik a kéményben levő egyszerű szűrőberendezések, a többi viszont a levegőbe távozik.

— Mennyi zúzalékot melegítenek évente?

— A hajdúnánási aszfaltkeverő évi kapacitása 40–50 ezer tonna lenne, aminek kb. egyötödét használjuk ki, mert csak az utak karbantartásához szükséges kis mennyiségű aszfaltot állítjuk elő.

— Gondoltak-e arra, hogy valamilyen módon csökkentés a légszennyezést? — Panaszt eddig nem kaptunk Hajdúnánásról. Egyébként az egész országban egyformák ezek a berendezések. Az alaposabb szűréshez különleges porleválasztóra lenne szükség. Néhány évvel ezelőtt ugyan központi intézkedést terveztek az aszfaltkeverő telepek légszennyezésének csökkentésére, ám az anyagi lehetőségek korlátozottsága miatt nem történt semmi. Mi egyedileg nem tervezünk porleválasztót.

A vizsgálatok során kiderült, hogy egy-egy üzem termelési költségéhez viszonyítva egyáltalán nem nagy az az összeg, amit légszennyezési bírságként a légszennyezési telepek működtetőire kivetnek. Ez tehát — valójában — nem ösztönzi a vállalatokat a légszennyezés csökkentésére. Valami azonban azért jelez! Azt, hogy ha lassan is, de változik az ember és a környezet viszonya. Ahol ezt megérzik, megértik — mindig, milyen okból —, máris törlik a fejüket a megoldáson.

Egri Sándor

Közérzet és aktivitás

JEGYZETEK A POLITIKAI ISMERETTERJESZTÉSRŐL

1. Mikor jó a propaganda?

Végül is mikor hatásos az agitációs és propagandamunka? Mikor jó a politikai ismeretterjesztés? Nyilván akkor, ha az adott területen a közhangulat jó, az ember járatosak a közéletben, sőt maguk is aktív alakítói annak, végzik a dolgukat eredményesen, és megtesznek ennél még valamivel többet is a közösségért.

Hajdú-Bihar megyére a fentiek általában jellemzőek. S az elvi eszmefuttatást csak megerősíti számokkal, adatokkal, tényekkel az a jelentés, amelyet a Hazafias Népfőnt megkezdte bizottsága mellett működő politikai ismeretterjesztő munkacsoport készített, s amelyet a népfőnt elnöksége tárgyal meg a közelmúltban. Igazolva, hogy a Hazafias Népfőnt politikai ismeretterjesztő tevékenysége is hozzájárult ahhoz, hogy megyénkben a közhangulat jó, eredményes és hasznos tevékenység folyik az élet minden területén.

2. Nyíltabb vita

A politikai ismeretterjesztés különböző rendezvényein az 1982-83-as időszakban megyénk lakosságának mintegy 25 százaléka vett részt. Ez több mint százezer ember. Jóval több. Ennyi ember megmozgatni, elvinni valamilyen rendezvényre, kapcsolatot teremteni velük, eljutni hozzájuk, ha nem is véleménynyilvánításra készített őket, de arra, hogy meghallgassák mások véleményét... Óriási munka. Gondoljuk végig. S tegyük hozzá nyomban: a népfőnt egyik ereje éppen ebben van. Széles rétegekhez tud eljutni, mert az élet minden területéhez köze van. S minden emberhez is.

Különösen kedveltek, látogatottak voltak a kötetlenebb, a nyílt vitára is módot, lehetőség adó formák, a politikai és egyéb fórumok, a réteg- és lakossági beszélgetések, amelyek a rendezvényeknek mintegy felét adják. Igen látogatottak a béke- és barátsági rendezvények, valamint a szülők fórumai és a szülők akadémiái.

Ez a megállapítás politikai ismeretterjesztő munkánk egyik legfontosabb konzekvenciáját tartalmazza. Azt történetesen, hogy az emberek mára már nem csupán hallgatni akarnak valamilyen központi vagy helyi előadót, nem pusztán ismereteiket szeretnék gyarapítani, hanem bele akarnak szólni a dolgok menetébe, bele minden szinten. Bele abba, mi történik az utcában, a községben, de bele abba is, ami szélesebb, tágabb kört érint.

Ez a beleszólási igény rendkívül fontos, hiszen a társadalmi aktivitásnak egyik fokmérője. Egyrészt jelenti azt, hogy felgyült jelentős ismeretanyag az emberekben, azaz tudnak miről szólni. Másrészt jelenti azt, hogy közösséget vállalnak a szűkebb és nagyobb embercsoporttal, amelyben élnek, azaz a társadalommal is. A beleszólási, vitaközlési vagy mindig a társadalom igazi demokratikus tartalmának fokmérője.

A beleszólási természetesen nem jelent mindig egyetértést. Vitát, ellentmondást, bírálatot is jelent. S azoknak, akik a dolgokat irányítják, meg kell szokniuk az állandó társadalmi ellenőrzés jelenlétét munkájukban. Meg kell szokni, hogy az emberek nem dicsérik azt, ami nem jó, kérdéseik azonban jószándékúak és a változtatás igényéből fakadnak. S ha ez benne van a kérdésekben, az is jelenti: részt vállalnak abból, hogy másként legyen, jobban legyen.

Ezt a társadalmi aktivitást, ezt az erőt nem szabad elhanyagolni. Éppen ezért rendkívül fontos, hogy mindig minden kérdés választ kapjon, hogy az emberek érezzék: beleszólási szándékukat igényli is a társadalom. Nemcsak úgy, hogy az előadó megdicséri a jó kérdést, elismeri a bírálatot. Hanem főként úgy, hogy abba az irányba változnak a dolgok, ahogyan az emberek szeretnék. Azaz: szavuknak szerepe van a döntésekben, az ügyek menetében. S ha ezt észreveszik, újra szólnak, még többet és még tartalmasabban segítenek. Ha viszont azt látják, hogy véleményüket már későn, a dolgok lezárása után kéri ki, joggal húzódnak vissza kerítéseik és kerkapui mögé.

3. Tartalom és rétegek

A politikai ismeretterjesztés tartalma a népfőnt keretein belül rendkívül változatos volt. A népgazdasági terv teljesítését segítő, arra motiváló rendezvények mellett foglalkoztak a növényvédelemmel, kislátványozással és a környezetvédelemmel. A rétegbeszélgetések keretében a cigány állampolgárok részére rendezett fórumok mellett szaporodott az értelmiségiek, az idős emberek, a gyese- és levők részére szervezett rendezvények száma. Egyre több népfőntbizottság foglalkozott a politikai ismeretterjesztés keretében a szocialista erkölcs kérdéseivel, a munkaerőkölccsel, a családnak a nevelésben jelentkező felelősségével és a családvédelemmel. Szó esett más világné-

zeti-ideológiai kérdésekről, például a szocialista állam és az egyház kapcsolatáról is. A munkabizottság álláspontja szerint nem sikerült közelebb kerülni a bejáró és ingázó dolgozókhöz, és a cigány lakosság közömbös, passzív csoportjaihoz sem.

Sok szó esett az elnökségi ülésen az ifjúság körében végzett politikai ismeretterjesztő tevékenységről. A beszámoló csupán annyit állapít meg, hogy az állampolgári és jogi tevékenység körükben az előző évihez képest megjelent alakult. A vitában aztán pontosan kibontakozott, hogy mindenki, kivétel nélkül mindenki rendkívül fontosnak tartja ezt a témát, a fiatalokkal való tudatosabb foglalkozást. Ennek ellenére, hogy a fiatalok világnézeti, etikai nevelése, politikai műveltségük, társadalmi ismeretük gyarapítása elsősorban nem a népfőnt, hanem a KISZ feladata.

Fontos téma ez, mert általános tapasztalat, hogy az idősebb emberek jobban szervezhetők, szívesebben és nagyobb hatásokkal vesznek részt a közösséget szolgáló rendezvényeken, a társadalmi munkában a lakóterületen. Másként érzik saját közüket az élet, a társadalom dolgaihoz és ez másfajta, közösségibb magatartásban realizálódik. Pedig az lenne igazi, ha több generáció együtt venne részt nemcsak a szervezett akciókban, hanem a hétköznapi kevésbé látványos munkájában is. Egyetértett mindenki abban, hogy hasznos célok, jó ügyek érdekében az eddiginél is jobban, tudatosabban kell az ifjúságot kapcsolni a népfőntmunka sokoldalú alkalmához.

4. Forma és cselekvés

Amikor a feladatokról, tennivalókról esett szó, feltűnt nekem egy nagyon szép mondat. Valahogy így hangzik: „...törekedni kell arra, hogy a meggyőzés cselekvőkészséget alakítson ki a résztvevőkben.” Barmennyire közismert is ez a tétel, azt hiszem, mindenfajta ismeretterjesztésnek, agitációnak és propagandának az alapja. Ha ugyanis a megszerzett ismeret, a megismert tények nem válnak cselekvéssé, haszontalanoknak bizonyulnak. Az ismeretterjesztés és propaganda nyilvánvalóan a jelen céljait szolgálja, azt szeretné segíteni, hogy az emberek felkészültebben, jobban és szélesebb ismeretanyagra támaszkodva vegyenek részt a társadalom életfolyamataiban.

Tartalmilag négy dolgot szeretne a népfőnt az elkövetkező időben erősíteni ismeretterjesztő és agitációs munkájában: a cselekvőkészséget az emberekben; a család szocialista vonásait; az értelmes életmód normáinak terjesztését; a gazdaságpolitikai célok agitációs-propaganda módszerrel történő támogatását...

Nemes, pontos, aktuális célok.

Az is nyilvánvaló azonban — és erről igen sok szó esett az elnökségi ülésen —, hogy a legszebb célok is csak akkor valósulnak meg, ha megtalálják hozzá azt a formát, amely népszerű az emberek körében. Ilyen formákat pedig mindenütt újra keresni kell. Földesen például azzal próbálkoztak legutóbb, hogy azoknak a családoknak a történetéből indultak ki, akiknek neve leggyakoribb a községben. A jó forma nem várt érdeklődést szült, eddig elhúzódo csoportokat is megmozdított.

Az is nyilvánvaló, hogy a jó célok és jó formák mellett a módszert is sajátosan kell megválasztani, és a népfőnt tovább szeretné bővíteni a nyílt vitát, a véleményezést, az emberek gondolatainak, észrevételeinek „kibányasztását”, jó célú felhasználását. Így is megfogalmazta valaki: az emberek érdekelte kell tenni abban, hogy elmenjenek a rendezvényekre, ott véleményét mondjanak. Érdekelte tenni pedig csak egyféleképpen lehet: ha bebizonyítjuk, hogy a jelenlétre, a javaslatra, a közösségi szándékra szüksége is van a társadalomnak.

5. 120 ezer ember

Lehet, hogy egyes rendezvényeken általában gyakran látjuk ugyanazokat az arcképeket. Ennek is van valami tartalmi szépsége: vannak, akik rendszeresen szeretnek részt venni a közösség életében. Abban is lehet igazság, hogy sok közöttünk a visszahúzódo ember, sok a passzív résztvevő, ha eljönnek is, csendben vannak.

A jellemző azonban nem ez.

1982–83-ban a Hazafias Népfőnt ismeretterjesztő jellegű rendezvényein Hajdú-Bihar megyében körülbelül 120 ezer ember vett részt. Volt a rendezvények között előadás, előadás-sorozat, politikai, jogi, tanácsadói vitafórum, nók, szülők, értelmiségiek, fiatalok vitafóruma, béke- és barátsági rendezvény, rétegbeszélgetés, lakossági beszélgetés, népfőntest, szülők akadémiája, szülők klubja, vetélkedő, kertbarátkörök szakmai előadása, író-olvasó találkozó. Hasznos, szükséges rendezvények voltak. S abban segítettek, hogy az emberek értsék és vállalják a társadalom feladatait.

A tények bizonyítják, hogy a munka eredményes volt.

B. J.

Nem tudom, ki követte el a hibát, de tény, hogy az október 26-i tanácskozási gyűlés nem erősítette az alsó-józsai lakosságának a Debrecen városi Tanácsba vetett bizalmát. Alább, remélem, kiderül, mi fogalmaztatta meg bennem ezt a kétségkívül sommás ítéletet.

Az október 23-i, vasárnapi Naplóban azt olvastam, hogy október 26-án délután dr. Lévai Béla tanácsost ismerteti a telekialakítással, utcanyitással összefüggő tervek a 15. számú tanácskozási központban, azaz Alsójózsán, az ifjúsági házban.

Alsójózsán meg is tartották a tanácskozási gyűlést a múlt szerdán este, de az előadó nem dr. Lévai Béla tanácsost volt, hanem Radnai Pál városi főépítész, aki nem ismertette az alsó-józsai telekialakítással, utcanyitással foglalkozó tervek, mivelhogy azok a tervek előreláthatólag fél év múlva lesznek készen. Így aztán hiába tiszteltem, becslőm a városi főépítész jó szándékát, aki az alsó-józsaiak gondját, baját meghallgatandó részt vett a tanácskozási gyűlésen, mégsem értem, miért nem mondta meg kerek perec, hogy most nem tudják megvitatni azt, ami miatt összejöttek. Azt is megértem, hogy nem volt könnyű helyzetben, hiszen nem ismerheti ugyanolyan alaposan azt a városrészt, amelynek csak két éve gazdája, mint amelyiknek ügyeit tizenhárom éve intézi.

Kérdések válasz nélkül Tanácskozási gyűlésen Alsójózsán

Pedig kíváncsiak, nagyon kíváncsiak a közel jövőjükre a józsaiak! Színtől megöltötték az ifjúsági ház nagytermét, az ajtóban is tolongott, fűlelt befelé a nép. Hát-ha hall valamit...

Radnai Pál térképen mutatva számolt be Felsőjózsai rendezési tervéről (Alsójózsán), aztán bizalmat kért, és ígéretet tett arra, hogy a józsaiak megkérdése, beleegyezése nélkül egyetlen határozatot sem hoz a város tanácsa. És türelme intette a lakosokat, mert — mint említette — a tervek (ha vannak is már) egyelőre csupán elképzelések, és hogy mi-kor kezdenek megvalósulni, arra most senki sem válaszolhat teljes biztonsággal.

A lényeg, hogy a jelenleg hétezer lakosú Józsát 15-18 ezres lélekszámú városrészé akarják fejleszteni, de hogy ezt a lélekszámot 1995-re vagy 2010-re fogják-e elérni, egyelőre nem lehet tudni.

Hát akkor mi az, amit már most meg tudhatunk? — néztek egymásra a józsaiak, és tettek fel sorra a kérdéseiket, sorolták a panaszokat.

— Milyen „közösségi létesítményt” akarnak építeni a telkemre, ami miatt a lányom nem kezdhet az építkezésbe?
— Megvettem az anyagot, meddig kell még várnom, hogy bevezethessem a vizet?
— Társadalmi munkában

megépítettük a buszmegálló, mégsem áll meg az autóbussz! (A buszközlekedés kapcsán fölmerült az is, hogy ha Józsa Debrecen városrésze, miért nem köti össze helyi járatú autóbusszal a városközponttal.)

— Néhány éve potom pentzért kisajátították a telkem egy részét, a fiam akkor nem kaphatta meg, mert nem volt tizennyolc éves. Most drága albérlésben lakik, igényelheti-e már? — idézek csupán néhányat a józsaiak izgatóságából, amelyekre — sajnos — nem kaptak megválaszolat, érdemi választ a tanácskozási gyűlésen sem a főépítész, sem a tanácsostól, sem Horváth Sándornától, a tanács kiemelt vezetőjétől, sem Dalmi Ilonától, a Hazafias Népfőnő körzeti titkártól.

Pedig érthetően izgatják ezeket a kérdéseket az emberek. A józsai — viszonylag nagy — telkeken elfér majd a gyerek, az unoka háza. Így számoltak, így számoltak az ottaniak. Megértik azt is, hogy a városiasodás nem jön egyik napról a másikra, és majdan nemcsak sűrűbb autóbusszjáratokat, városias ellátást és városias körülményeket ígér, hanem bizonyos értelemben életmód-változtatással is jár. Leállozokban a ház körül nagy kertek, a sokféle háziállatnak helyet adó gazdasági udvarok nap-

ja. Am ha tudomásul is vesszük, hogy egy házhoz nem tartozhat majd 4-500 négyzetméteres porta, arra mégis szeretnénk valamilyen biztosítékot látni, hogy a telek-megosztások miatt ne kerüljön hátrányba, ne itéltsék a város; lakásigénylőkkel azonos időtartamú várakozásra a család második, harmadik építési vágyó nemzedéke. Ezért lenne olyan fontos pontosan tudni, kinek a telkét hogyan csorbítja majd a megnyíló utca. És mikor? Egy-kettő vagy nyolc-tíz év múlva? Hová szállíthatják máris nyugodtan az építőanyagot, és mely családok kénytelenek új házhely után nézni?

Azt is természetesnek tartom, hogy teljes részletességgel szeretnénk megismerkedni a „közösségi létesítmények” — óvoda, iskola, bölcsőde, óregek napközi otthona, étterem, bevásárlóközpont — terveivel. Sőt nyilvánvalóan nemcsak kíváncsiak, hanem azt is szeretnék, ha velük együtt (mert mégiscsak ők ismerik legjobban saját igényeiket) terveznének, mindannyiuk vágyát megvalósítva, véleményét beépítve születnének az elképzelésekből a tervek.

Sajnos a legutóbbi tanácskozási ülésen — bár ezt Radnai Pál főépítész többször hangsúlyozta, és szándékában nincs is okom kételkedni — nem bizonyosodhattak meg az emberek arról, hogy nemcsak értük, hanem velük együtt tervezik Józsát. Ezért ugrottak fel egy órányi — valljuk meg: hiábavaló — egyoldalú párbeszéd után, s legyintettek a kijáratnál, hogy inkább a meccset nézték volna.

Ha nem is volt teljesen igazuk — meg lehet érteni őket.

E. S.

JEGYZET

Elsőbbség

A szakmai viták ideje lezárult. Korábban évekig azt hangoztatták a műszakiak és a közgazdászok: modern technikai berendezések nélkül lehetetlen világszínvonalon termelni, „minden piacon eladható” termékeket gyártani. Persze könnyű volt akkor profétának lenni. Gazdaságunk korábban soha nem látott ütemben fejlődött, s a dinamikus növekedéshez viszonylag nagyvonalú hitelezési gyakorlat, kedvező világpolitikai légkör párosult.

Aki csak tehette, kihasználta, hogy a műszaki megújodáshoz, a beruházás útján történő termelésnövekedéshez, az export fokozásához akkoriban igen kedvező szelek fújdogáltak. Vállalataink és üzemeink egyre-másra vették a licenceket, amelyek részben az import helyettesítését, az export fokozását ígérték, de legrosszabb esetben is új fogyasztási cikkek bevezetését és elterjesztését tették lehetővé.

Ahogy fogyni kezdett a pénz, úgy került egyre inkább előtérbe a szervezett termelés. Most is vannak, akik azt állítják: óriási tartalékok vannak majd mindenütt, hiszen a korábbinál jobb termelékenységű, a munkaidő valódi kihasználásával érdekes a nyereséges termékek értékesítését növelni. Ez volt a munkaadó üzemszervezők korszaka. Kezdetben a külföldi cégek, munkaszervezők alkalmazása került előtérbe. Nem minden ok nélkül, mert ezek a külföldiek többnyire a mérhető eredménytől, a termelés növekedésétől tették függővé a nekik kifizetendő térítés nagyságát. Később a nehezebb feladatok már a hazai cégeknek jutottak, s a külföldi munkaszervezői eljárások tömeges és nagyméretű elterjesztését végül is épp az hiúsította meg, ami elindította: a tőkehiány.

Ekkor került előtérbe a piacorientáltság. Hivatalosan is megbukott a „minden piacon eladható” termékek gyártására való törekvés, helyette nyíltan kimondták: amíg nincs több pénzünk, a jelenlegi gépparkkal lehetőleg minél nagyobb szervezettel minél jobban eladható termékeket kell gyártani. Kiderült, hogy a nem világszínvonalú terméket is értékesíteni lehet, s amikor vállalataink egy részét külföldi felfedező körútra engedték: a kisebb tételek értékesítése is sikert hozott.

Lényegében ez a korszak tart most is. Hiszen továbbra sincs elegendő pénz a modern, világszínvonalú technika megvásárlására, s nem futja külföldi szervező cégek igénybevétele sem az eléggé szűkös importkeretből. (Az már önmagában megérné egy elemzést, hogy a külföldi versenytársak elmaradását miért nem használták ki a hazai szervező intézetek?) Az eladás tanulása váratlan sikereket hozott néhány külkereskedelmi vállalatnak, s korábban mindig eladhatónak hitt termékeink értékesítése vált egyre nehezebbé. Epp ezért most és még úgy tűnik, néhány évig a piacorientáltság, a jó eladás lesz a sláger. Ezért napjaink jó üzletembere nemcsak az alkotó fantáziájú mernőket, a minderre figyelő munkaszervezőket, hanem a termékeinket eladni képes kereskedőket.

Hajdú István

KÖNYVSZEMLE:

Beruházás az emberi tőkébe

Ezzel a címmel jelent meg a Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó gondozásában Theodore W. Schultz Nobel-díjas közgazdász hasznos gondolatokat tartalmazó könyve.

Emberi tőkéiről beszélni újszerű jelenségnek tűnik, pedig már Adam Smith is a tőke részeként emlegette a lakosság szerzett és hasznos képességeit. Marx azt bizonyította, hogy a munkásnak a tudás nem tőkéje, de vagyona. Való igaz, hogy a lakosság tudása jelentős része a nemzeti vagyonnak.

Schultz igazolja, hogy azon folyamatok, amelyek elősegítik a munkaerő munkavégző képességének létrehozását és fenntartását, beruházásnak számítanak a társadalom és az egyén szempontjából egyaránt.

A szerző rámutat, hogy a képesség tartósabb, mint bármilyen tőkebefektetés. A középiskolai végzettség egész életében szolgálja az embert, a legtöbb nem emberi tőkének rövidebb ennél a produktív élettartama. A képzettség azért növelhető, mert tartós. Ez a tartósság fokozható azzal — hangsúlyozza Schultz —, ha az oktatók olyan tananyagot tanítanak, amelyek jól segítik a diákokat abban, hogy szakértelmüket hozzáigazítsák a gyorsan változó gazdasághoz. Ezért a szerző helyteleníti a túlságosan szakosított oktatást, és támogatja a tanulási elvek, elméletek tanítását. Hangsúlyozza, hogy „feltétlen elsőbbséget kellene adnunk az analitikus módszerek alkalmazó problémamegoldó gondolkodás tanításának.”

Schultz bizonyítja, hogy az oktatásnak döntő szerepe van a gazdasági növekedés-

ben, mert például az oktatás mintegy egyötödét adta az Egyesült Államok gazdasági növekedésének 1929 és 1957 között. Jelenleg gondot okoz az, hogy miképpen lehet összehangolni az oktatási rendszert a gazdasági növekedés követelményeivel.

A szerző bevezeti az emberi tőke megtérülési rátájának fogalmát. Ezt a mutatószámot úgy számítja ki, hogy a dolgozók jövedelmét a képzési költségekhez viszonyítja. Ez a viszonyszám közel áll a hazánkban is alkalmazott szellemi beruházások fogalmához, amely a szellemi beruházások eredményeként keletkező többletjövödelmet mutatja meg.

Schultz felhívja a figyelmet az oktatási erőforrások hatékony elosztására, és bizonyítja, hogy a helytelen erőforrás-elosztás az oktatásügyön belül súlyos veszteséget okoz. A szakkönyv hangsúlyozza, hogy jelentős energiát kell fordítani a kutatásokra is, de a kutatásfejlesztés csak akkor érheti el célját, ha alkalmazkodik a termelési igényeihez.

A szerző azt is igazolja, hogy az ember munkavégző képességét az egészségügyi ráfordítás is növeli, sőt a szükséges munkaerő-vándorlás is az emberi tőkébe való beruházásnak tekinthető, mert elősegíti annak jobb elhelyezkedését. Schultz könyve fontos igényt elégít ki, mert a közgazdaság-tudomány hosszú ideig elhanyagolta a növekedésben egyre nagyobb szerepet játszó egészségügyi oktatási, kutatási beruházásokat.

Dr. Takács Imre

NÁDSZÖVET KÉSZÜL...

A Velencei-tó partján, Dinnyés közszeg határában a Sárszentmihályi Állami Gazdaság korszerű gyártósarnokot hozott létre a tő és a környék nádvasonának feldolgozására. Nádszövetből több ezer négyzetméter készül a hazai és exportigényeknek megfelelően.

(MTI-fotó: Kabácsy Szilárd felvétele — KS)

Ked Egy óra

Az ember engedni fantadolgokrol elpeldaul arrolami meg iszetben perszcsoda, ha ka vélekedéseke

Igy törtentkor riportom falu könyvesom néhány tette a fenntjegyzese, is tunt, az ügy fogasolt vala minden mar

Ezuttal azok. Május Berettyóújfalasi és Értékrol értesített, avatják a val ezuton hivna

Sajnos a n a kötelesség, hettem tanu, megvárom, a nehézségein, tozást szemre pokban hiva a lakberendez lasztott és 35 kitott kultur

Hatalmasn Lehet, hogy gighuzodo po szembeotlott, könyvesboltb az ember, itt terem két vé rülete 90 ne de a polcoko Nem egyre szemnek lely portekát. A n a könyvforga sonlító adato bizonyosnak szert sokkal id asát, jobbar ságokra és s nosen erveny soros kezetta polcozat juto

Töret Ruha Is

A Hazafias turális bizott művészeti F si bizottsága si tagozottsaga indított el, japán utóna szontó után v volt a más nye. Az elm nagy sikerre kolai kollég nekár töltött bizonyára se az, hogy a István hege re invitálta Ruha István kar művész az előkészít olyan fontos mint amilyen hegedűversen ként vállalt, nélkül elő c-moll conce betanítása olyan szép amely méltár érdeklődést a mok iránt is.

Ezek közül előadott B Symphony kább érdekess a művet még Debrecenben. elhunyt Ber azok közé a z tartozik, akik hogyanem nos tödnek a há és inkább főleg technik kal jelzik, ho ban élnek.

— Szeretnék a tanulókat megtartani. Jó lenne közelíteni az igények kielégítésében a megfélelőhöz, s hosszabb távon az elektronikus vezérlések készítésére egy jól működő bázist kialakítani.

Addig, míg mindezek valóra válnak, a Kossuth utcai és a Hatvan utcai részlegekben egymásnak adjuk a kilincset s várakozunk. Az idén már csak három hetet.

Iván Gizella

Kedvező változások

Egy óra a berettyóújfalui könyvesboltban

Az ember időnként hajlamos szabadjára engedni fantáziáját és mindenféle képtelen dolgokról elmélkedni. Ha újságíró, akkor például arról, hogy olvassák cikkeit, sőt valami meg is változik hatásukra. Efféle élvezetben persze ritkán lehet része, ezért nem csoda, ha kapva kap még a vele ellenkező vélekedéseken is.

Igy történt ez jó esztendővel ezelőtt, amikor riportomban szóvá tettem a berettyóújfalui könyvesbolt mostoha állapotait. Írásom néhány kitétele válaszlévelel írására készítette a fenntartó ÁFESZ elnökét. Az ő megjegyzése, is napvilágot láttak, s ezzel úgy tűnt, az ügy el van intézve: az újságíró kifogásolt valamit, az illetékes kiigazította, és minden marad a régiben.

Ezután azonban másként alakultak a dolgok. Május közepén újabb levél érkezett a Berettyóújfalui és Vidéke Általános Fogyasztási és Értékesítési Szövetkezetétől, amely arról értesített, hogy az ünnepi könyvhéten felavatják a város új könyvesboltját, amelyre ezután hívják meg.

Sajnos a nevezetes napon másfelé szökött a köteletség — s ha már az avatáson nem lehettem tanúja az eseménynek, elhatároztam, megvárom, amíg az új üzlet túljut az indulás nehézségein, s akkor kereselem csak fel, a változást szemrevételezendő. Így léptem át a napokban hivatalos, de baráti látogatás során a lakberendezési bolt bal szárnyából leválasztott és 350 ezer forinttal költséggel kialakított kulturális létesítmény küszöbét.

Hatalmasnak tűnő helyiségekbe érkeztem. Lehet, hogy ezt az érzésemet a fő falon végighúzó polcrendszer táplálta, de akkor is szembetűnő a különbség: hogy míg a régi könyvesboltban a zsúfoltság alig léphetett az ember, itt akár kényelmes sétákat tehet a terem két vége között. Az eladótér alapterülete 90 négyzetméter, az egész üzlet 130, de a polcokon szinte minden könyv elfér. Nem egyre egész rekesz jut, úgyhogy a szemnek lehetetlen eltevesznie a felkínált portékát. A nyár nem a legmértékesebb szezon a könyvforgalmazásban, ezért igazi összehasonlítható adatokkal sem szolgál, de annyi máris bizonyosnak látszik, hogy ez a kirakós módszer sokkal inkább segíti a vásárlók tájékozódását, jobban felhívja a figyelmet az újdonságokra és szinte sugallja a vásárlást. Különösen érvényes ez a hangszerekre és a műsoros kazettákra, amelyeknek szintén önálló polcot jutott.

A rendteremtés igénye mindenütt érződik. Az egyetlen szépséghibául felrögzíthető koppadó ellenére kellemes az összképek, jó érzés a boltban tartózkodni. Kis asztal, fotelék állnak rendelkezésére annak, aki egy-egy könyvbe alaposabban szeretne belelapozni. Ha egy boltban van esztétikája — márpedig van —, akkor ez tisztos minősítést érdemelne az ítésektől. Mert nem mindegy, hogy egy polcon miképpen sorakoznak a könyvek; de az sem közömbös, hogy az üzlet belső térképének, berendezésének ellentétben van-e az árucikk esztétikus csomagolásával, avagy harmonizál azzal. Igaz, hogy a könyvek látványa önmagában is kellemes a szemnek, de éppen ezért kiabándító, ha a környezet lerontja ezt a hatást. A berettyóújfalui ebben a vonatkozásban is csatlakozott a szerencsére mind nagyobb számban található, színvonalas feltételeket teremtő könyvszaküzletekhez.

Érthető elégedettséggel ecseteli mindezt Papp Zoltánné boltvezető, de azért mintha óvatosabban fogalmazna, mint múltkorji találkozásunkkor. Nem mondja, de sejteni lehet, hogy akkori panasza némi felhőket vontak feje fölé: úgy látszik, mégsem ment olyan könnyen ez a helycsere. Biztos, ami biztos, a beszélgetésre áthívja munkahelyi felletését, Szabó Károly boltsoportvezetőt, aki az ÁFESZ gazdálkodásának teljes ismeretében szolgál felvilágosítással a fejleményekről. Szavaiból kiderül, hogy a szövetkezet terve között többféle elképzelés szerepelt a könyvesbolt gondjainak megoldására, de a komplex bevasárlóközpont kialakításáról a gazdasági nehézségek miatt egyelőre le kell mondani; ezért született meg az átalakítás ötlete. A munka 130 ezer forinttal többé került a tervezetnél, s nagy problémája a szövetkezetnek, hogy a különbözőzet hol takarítsa meg. A lakosság kulturális ellátásának érdekében azonban mindenképpen vállalnia kellett a kockázatot. Ez az átalakítás valójában része annak a tervszerű és tudatos fejlesztési politikának, amellyel az ÁFESZ kereskedelmi hálózatának bővítésére és színvonalának emelésére törekszik.

A jegyzetfüzetet becsukva békében és barátságban váltunk el a bolt dolgozóitól. Csak utólag jut eszembe, hogy az üzletben sehol sem láttam azt a márványtáblát, amelyre az van véve, hogy egy bizonyos újságírónak is szerepe volt az új könyvesbolt létrejöttében...
Turi Gábor

VASSZA I-II.

Az 1983-as XIII. moszkvai nemzetközi filmfesztiválon Arany-díjat nyert alkotás
Sovjet film - Rendezte: Gleb Panfilov

Sorsok, emberek, érzelmek

A szovjet filmek fesztiváljának bemutatásáról

Az idén is megrendezik nálunk a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója alkalmából a szovjet filmek ünnepi bemutatóját. A programból kiemelkedik *Julij Rajzman* filmje, a *Magánélet*. A neves rendező, aki december 15-én lesz 80 éves, így beszélt nemrég erről az alkotásról: „Amikor először mutatták meg külföldön a *Magánéletet*, meg voltam győződve róla, hogy a közönség nem fogja megérteni. A film hőse — egy nagyüzem vezetője — nyugdíjba megy. A történet ezt a periódust mutatja be, amikor ennek a férfinak az élete alapvetően megváltozik. Akkor, ott, a velencei fesztiválon, a sajtókonferencián megkérdeztem az újságíróktól, érezték-e, hogy a film jellegzetes szovjet témát dolgozott fel. Az egyöntetű válasz az volt, hogy ez a szituáció minden országra tipikus, minden emberre, akinek a karrierje véget ért.”

A film főszerepét a kitűnő *Mihail Uljanov* alakítja — régi ismerősünk. Színes rendező, akit a többi között a ház, amelyben lakom, a balti égbolt, az Élők és Holtak, a Nem születünk katonának, a Felszabadulás és a Karamazov testvérek című filmekben láthattunk. Ez utóbbit a rendező, Ivan Pircov halála után Kirill Lavrovval együtt ő fejezte be. Uljanov partnere Ija Szavvina, a Kutyas hölgy felejthetetlen főszereplője. Akitől partnere, Alekszej Batalov a többi között ezt írta a Szovjet Film című

lapban: „Az embernek az a benyomása, hogy Szavvina, amikor merészen lemond minden külsőleges eszközről, önmagát vizsgálhatja, mennyire sikerül neki egy idegen lélekbe belelénie, beleléreznie magát.”

A második világháború nehéz éveibe vezet vissza a *Csillaghullás*, *Igor Talankin* alkotása. 1960-ban ismerték meg hazája határain kívül is a nevet, amikor elkészítette Vera Panova *Messzi úton* című regénye nyomán a Szerjozsát. Pályáját színházi rendezőként kezdte. 1958-ban szerzett filmrendezői diplomát, és a Szerjozsa után egy másik Panova-művet vitt filmre. Az élet kapujában címmel. Harmadik alkotását Olga Bergholz költőnő könyve alapján forgatta *Nappali csillagok* címmel. Ő rendezte a *Csajkovszkijről* szóló kétrészes filmet, és *Kurcsatov*, a nagy tudós életét feldolgozó. A cél kiválasztását Lev Tolsztoj 150. születésnapjának tiszteletére készítette a Szerjij atya című filmjét, Szergej Bondarcsukkal a címszerepben.

A *Csillaghullás*ban egy sebesült katonának és egy ápolónőnek a halál árnyékában kibontakozó szerelmi mesé. A nő főszerepét Alla Gemidova alakítja, aki a Szerjij atyának is egyik főszereplője volt.

A bemutatósorozatból természetesen a vidámság sem hiányozhat: a Rita asszony menyasszony képviseli, Pjotr Todorovszkij alkotása. Egy, már nem fiatal aszszonyról szól, aki vőlegényét várja, hogy a házasságkötő terembe menjenek. A vőlegény azonban késik... A többit nem mondjuk el, hiszen akkor „lelőnénk a poént”, csupán annyit, hogy a főszerepeket olyan kitűnő színészek játsszák, mint Ludmilla Gurcsenko, Szergej Sakurov és Jevgenyij Jevsztyignyev. Jevgenyij Jevsztyignyev bemutatni, hisz a Karneváli éjszaka óta egyike a nálunk legkedveltebb szovjet színészeknek, aki többször járt már Magyarországon, és akivel a televízióban is gyakran találkozhatunk.

Jevsztyignyevet is sok szerepben láthattuk már. Emlékeztetőül néhány filmje: A tavasz tizenhét pillanata, Olaszok hihetetlen kalandjai Leningrádban, Egy év kilenc napja, Öreg rabló nem vén rabló.

Kevésbé ismert nálunk Szergej Sukorov. A hetvenes évek közepétől filmelik, történelmi, társadalmi drámákban kapott szerepet. Ezek közül a legismertebb a *Szibériáda* és az *Idegen* az övi közt.

A fiatalok számára készült a *Röpke éjszaka*. Főhőse a kamasz Iván, aki a háború alatt vesztette el szüleit, és aki gyermekként nem akart hinni apja halálában. A gyermekkor azonban gyorsan elmúlik, és Iván belenyugszik a meg-

változathatatlanságba. Élni kezdi a hozzá hasonló fiatalok életét. A film rendezője Mihail Bjelikov, a főszerepeket Szergej Kanyisev, Igor Clupin és Tatjana Kaplin játssza.

A legfiatalabbokról sem feledkeztek el a program összeállítói. Számukra a *Leleményes nyuszi* című meseműsor kínál jó szórakozást.

Premier előtti bemutató és diszeloadás

Mint arról már hírt adtunk, november 4-én Debrecenben az Apolló moziban, 5-én pedig Hajdúszoboszlón a Bocskai filmszínházban az országos premiert megelőzően mutatják be a *Vassza* című színes szovjet filmet, amelyet Gorkij műve alapján *Gleb Panfilov* rendezett. A diszeloadásokon jelen lesz a megénkbe látogató szovjet filmművész-delegáció is.

Panfilov a következőket mondta a Vasszáról forgatás közben: „Gorkij darabjai most is éppúgy modernnek és aktuálisnak, mint sok évvel ezelőtt. A család és a morál problémái, az hogyan értelmezni az ember az életben elfoglalt helyét — mindez ránk is vonatkozik Gorkij egyszerre általánosított és individualizált emberábrázolása, az alakok pontos pszichológiai jellemzése — ma is érdeklődést vált ki a filmesek körében a Gorkij-életmű iránt. Az író egyik legérdekesebb figurája Vassza Zslezonova. Tradicionálisan orosz jellem, az akarat, a türelem, az okosság és a jószág megtestesítője. Érdekes Anna Onosenkovának, Vassza titkárnak alakja is. Féléletes, mennyire közönyös az őt körülvevőkkel szemben. Az emberek előtt mosolygós ember az arca, de ha egyedül marad, már nincs ereje, hogy visszafogja a rőtörő gonosz-ságot és gyűlöletet. A darab cselekménye lendületesen halad, az események hálódként terebélyesednek.”

Panfilov munkája elnyerte a kritikuskok tetszését is.

„Szerintem a *Vassza* az egyik legjobb film, amelyet a 80-as években forgattak. Hangulata Bergman bizonyos filmjeire emlékeztet. Igaz, az alapját képező anyag színvonalas, de Panfilov interpretációja bizonyos nyitotta, hogy a Gorkij-dramák ma is teljesen időszerűek a mozi szempontjából. A *Vassza* véleményem szerint a világ filmművészetének egyik leginkább vitára gondolkodásra készítő alakja.” (Mikael Frjanti, (Finnország))

A szovjet filmek fesztiválja programjában bemutatásra kerülő filmek előadásainak helyét és idejét naponta közöljük.

Töretlen, emlékezetes Mozart-élmény

Ruha István hangversenye főiskolai zenekarral

A Hazafias Népfrent kulturális bizottsága és a Zene-művészeti Főiskola debreceni tagozatának közművelődési bizottsága négyes bérletet indított el, amelynek — a japán ütőhangszeres beköszöntő után — október 28-án volt a második hangversenye. Az elmúlt évad végén nagy sikerrel debütált főiskolai kollégiumi kamarazenekar töltötte ki az estet, de bizonyára senkit sem zavart az, hogy a meghívó Ruha István hegedűhangversenyére invitálta az érdeklődőket. Ruha István ugyanis a zenekar művészeti vezetőjeként az előkészítésben legalább olyan fontos szerepet kapott, mint amelyet Mozart G-dúr hegedűversenye szolistájának vállalt. A kamaraternekül előadott Händel c-moll concerto grosso az ő betanítása nyomán vált olyan szép nyitósámmá, amely méltán keltette fel az érdeklődést a további számokról írást is.

Ezek közül a másodikként előadott Britten: Simple Symphony jelentett leginkább érdekességet, hiszen ezt a művet még alig hallhattuk Debrecenben. A néhány éve elhunyt Benjamin Britten közöze a zeneszerzők közé tartozik, akik erősen, majd-hogynem nosztalgikusan kötődnek a hagyományokhoz, és inkább sajátos izsekkel, főleg technikai megoldásokkal jelzik, hogy azért a mában élnek. Az „egyszerű szimfónia” 21 éves korában írta, gyermekkori műveinek zenei témaanyagát felhasználva. Az olyan tételcímek, mint *Feketele bouree*, *Játékos pizzicato*, *Érzelmes saramb* a régi táncformák felidézése mellett mindjárt fogódzó adnak a megértéshez, és a feldolgozás szellemességével szinte csalogatják a közönséget a komoly zene világába. A látzólag könnyed hangvétel igen nagy figyelmet igényel az előadótól és ez hiánytalanul

megvolt. Az úde kis sorozatban különösen hatáson szolgált a pizzicato tétel, de a 13 tagú együttes a többi részt is jól megoldotta. Dekány Endre karnagy, a főiskola tanára határozott zenei felfogást képvisel, és kitűnő karmesteri technikával is vezeti a kamarazenekart. Ha azt mondjuk, hogy ez már profi színvonal, igazat mondunk, és mégsem ez itt a lényeg. A fiataloknak az a látható öröme, amit a zenélés, az együtt zenélés okoz, még akkor is átsugárzik a hallgatóra, ha valami nem sikerül tökéletesen. Látszik, hogy minden hangért felelősséget éreznek, minden hangot szívesen és meggyőződéssel játszanak. Weiner Leó magyarrós hangvétele I. diverti-mentójának zárószámként történt eljátszása is ezt a szellemi sugallta, dicsérvén együtt a főiskola vonóskézését.

Mozart G-dúr hegedűversenye Ruha Istvánnal — no valljuk meg, erre voltunk a leginkább kíváncsiak. Ha e sorok első része szölt a zenekarról, ez azért volt, mert rájuk még fel kell hívni a figyelmet. Ruhára „csak” oda kell figyelni, illetve őt hallgatva, nem lehet nem odafigyelni. Stílusismeretét, szép hangképzését, könnyed technikáját természetesen előadói tulajdonságoknak vesszük. Ami sajátos nála, az az intenzitás, az a belső fűtöttség, amely játékat jellemzi. Lehet, hogy dúsán vibrált karnáláná néha a romantika határait súrolja, lehet, hogy a kadenciában a virtuóz lementések elragadják; de olyan ihletett perceket teremt akár a lassú tétel leg-szebb pillanataiban, akár a zárótétel önfeledten játékos zenélésével. Hogy mindentéle méricskéléstől mentes, töretlen Mozart-élmény maradjon emlékezetünkben. Itt már néhány főiskolás fűvös hallgató is szükség volt és elismerésre méltó, hogy szín-

te kifogástalanul puhán tudtak játszani egy hozzájuk méretezeten kis létszámú vonós együttes mellett. A valósággal extázisban ünneplő közönség egy Prokofjev-szólódarabot és Tartini: Corelli-variációit (utóbbit zenekari kísérettel) vihette haza műsoron kívüli emlékként a Debrecenben tanárkodó, nemzetközi hírnevű kolozsvári művészről.

Straky Tibor

SZÍNHÁZI HÍREK

Bérletszünetes előadások

Novemberben több bérletszünetes előadást kínál Debrecenben a Csokonai Színház. Georg Kreisler *Lola Blauja* (avagy az alcimbli meghatározás szerint: musical egy színésznőre) november 11-én, pénteken este fél nyolckor látható a Kőlcsey Művelődési Központ színháztermében. A Pesti Vigadó és a Fővárosi Operettszínház közös rendezésében bemutatott darabot *Seregi László* rendezte, *Lola Blau Galambos Erzs* kiváló művész lesz.

Másnap, november 12-én — ugyancsak bérletszünetben — a Hungária Kamaraszínházban Rutante zenés komédiája, a *Csapodár madárka* két (délutáni és esti) előadása várja az érdeklődőket.

Vendégünk lesz ebben a hónapban *Haumann Péter* érdemes művész is. Az invenciózus művész november 24-én délután 5 órakor és este 8 órakor a *Szokratész vődöbészede* című monodrámat adja elő a Kőlcsey Művelődési Központ színháztermében a Magyar Színház szervezésében. Az egyéni szereplést társulati vendégjáték is követi Debrecenben, November 28-án, hétfőn délután és este a békéscsabai Jókai Színház művészei veszik birtokukba a Csokonai Színház színpadát; *Németh László: Sámson* című drámáját adják elő. Az előadást — amelynek címszerepében *Nagy Attila* érdemes művész lép föl — *Rencz Antal* rendezte.

A hónapot az operatagozat ünnepi előadása zárja. November 30-án lesz *Marsay Magda* Liszt-díjas, érdemes művész búcsúfellépése a Csokonai Színházban. Ebből az alkalomból Erkel: *Bánk bán* című operája kerül színpadra, Tiborc szerepében *Melis György* Kossuth-díjas, kiváló művész lép fel, vezényel: *Tarnay György*.

Jegyek valamennyi előadásra (a november 11-i és 30-i este felemelt helyárral) a színház Kossuth u. 2. szám alatt levő szervezési osztályán válthatók.

KUPASZERDA

**Továbbjutott: Újpest
Kiesett: Rába, Honvéd**

A késő délutáni órákban két kupacsapatunk is érdekelt volt a nemzetközi labdarúgó kupaszerda találkozóin. Sajnos, mindkét csapatunk búcsúzni volt kénytelen, sőt a Rába is és a Honvéd, is sima vereséget szenvedett.

A Bajnokságok Európa Kupájában a Rába Minszen sem talált győgyirt a győri sebekre. A megszege- nitő 6-3-as vereséget követően most 3-1-re kapott ki, de úgy, hogy noha Hannich

11-es góljával vezetett 1-0-ra, jószerivel egy pillanatra nem volt esélye a tisztes helytállásra. Bajnokságunk védelme ezúttal is szintén átjáróház volt és szomorúan konstátálhattuk: a győriek nemzetközi áttörése idén sem sikerült. Tavaly a Stendard Liege, idén a beloruszok... s jövőre... lesz-e egyáltalán lehetősége a magyar bajnokságban is csak vergődő Verebes-leté- gényességnek kijutni a nemzetközi porondra?

A Honvéd két hete Kispes-ten 3-2-re nyert, most a jugoszláviai Splitben 0-3 lett - s az UEFA Kupában sincs magyar csapat.

Késő este került sor az Újpest Kupagyőztesek Európa Kupája mérkőzésére. Mint ismeretes, Újpesten a lila-fehérek 3-1-re nyertek. A visszavágón: Köln-Újpest 3-2.

Több idegenben rugott góllal továbbjutott az Újpesti Dózsa.

KOSÁRLABDA NB II

Újabb DUSE-sikerek

Az elmúlt napokban többször is pályára léptek a II. osztályban szereplő debreceni kosárlabdások. A DUSE női kosárlabdázói a nyíregyháziak elleni bravúrt követően Szarvason meglepő vereséget szenvedtek, majd a Hódmezővásárhely ellen ismét győzelmet arattak. Az együttes az eddig lejátszott öt mérkőzésen négy győzelmet szerzett, s egy alkalommal kapott ki. Az egyetemi sportkör férfi kosárlabdacsapata Szarvason diadalmaskodott. A D. Sportiskola fiú kosárlabdázói két miskolci ellenféllel mérköztek, mindkét-szer vesztesként hagyták el a játéktérrel. Eddig nem sikerült győzniük.

Eredmények: Nők.
Szarvasi FSSC-DUSE 75-52 (39-21).
A DUSE a Puskás, Vámos, Szabó, Visegrádi, Szép összeállításban kezdett. Csereként játéklehetőséget kapott Kiss és Hegedűs.
A szarvasi együttes muszának számít. Az Univerzitas női csapata évek óta kép-

telen a békési városban győzni, így történt ezúttal is.
Legjobb dobók: Vámos 15, Szép 12, Szabó 11.
DUSE-Hódmezővásárhelyi VSE 67-45 (31-25).
DUSE: Kiss, Sonkoly, Vámos, Simóné, Hegedűs, Csere: Puskás, Szép, Kovács, Zsíros.
A Visegrád és Szabó nélküli főiskolások tartalékosan is biztos győzelmet arattak.
Legjobb dobók: Vámos 26, Simóné 17.

Férfiak.
MEAF-C-DSI 116-67 (59-26).
A DSI kezdőcsapatában Kecskés, Baló, Szűcs, Murvai és Bajzath kapott helyet. Csereként szóhoz jutott Major, Grégász, Szekeres, Kovács S. és Bándi.
Továbbra is a védekezéssel van a legtöbb baja a sportiskolások fiataloknak.
Legjobb dobók: Kecskés 19, Baló 14, Szűcs, Murvai 12-12.
Miskolci Postás-DSI 78-71 (37-35).

DSI: Major, Szűcs, Kecskés, Baló, Kovács P. Cserek: Szekeres, B. Tóth, Grégász, Tóth, Murvai.
Az eredményesebb középjátékosokkal rendelkező, magassági fölényben levő miskolciak a hajrában kerekedtek felül.
Legjobb dobók: Major 21, Szűcs 16, Kecskés 15, Baló 13.
DUSE-Szarvas 86-65 (44-23).
A DUSE kezdő ötösében Józsa, Molnár, Kisházi, Asbó, Szabó lépett pályára, majd csereként jutott szóhoz Takács és Boros.
A gyenge erőt képviselő ellenfél nem okozott különösebb problémát a főiskolások csapatának.
Legjobb dobók: Kisházi 26, Asbó 22, Boros 18.

November 5-6-án OIK területi döntőt rendeznek Debrecenben. A Nyomatató utcai Általános Iskolában sorra kerülő mérkőzéseken a DUSE női és a DSI férfiegyüttese szerepel. Tét: az országos döntőbe jutás.

EREDMÉNYEK

ASZTALITENISZ
A városi asztaltenisz-szövetség általános iskolások, szakközépiskolások és szakmunkástanulók részére felmerő, tehetséggondozó versenyt rendezett. Debrecen általános és szakközépiskoláiból mindössze hatvanegyen indultak.
Eredmények. Lányok. Serdülők: 1. Juhász Judit (Kun Béla), 2. Juhász N. (Kun Béla), 3. Verdes (Boskai). Ifjúsági: 1. Kecskeméti Gabriella (Berlenc), 2. Andriko (Fazekas), 3. Ferencz (Kodály). - Fiúk. Serdülők: 1. Molnár Zoltán (Ságyári), 2. Pető (Újkerti), 3. Tarsoly (Vénkert). - Ifjúsági: 1. Kovács Tibor (Gépipari), 2. Gebej (Fazekas), 3. Kocs (Fazekas).

BIRKÓZÁS
A területi szabadfogású birkózók serdülő bajnokságán 19 egyesület 124 versenyzője indult. A Magyar Birkózó Szövetség képviselője a nagy létszámra, színvonalas küzdelemre való tekintettel javasolta, hogy a versenykiírástól eltérően a negyedik helyezettek is részt vehessenek az országos bajnokságon.
A győztesek, illetve a haldűbírhárik helyezései. 49 kg: Budapesti (Alonyi). - 45 kg: Török (Nagykőrös). 2. Bács (Hajdúbószörmény). - 49 kg: Rácz (Török). 2. Csened (D. Honvéd). 3. Dede (Kaba). - 53 kg: Farkas (Nagykőrös). - 57 kg: Papp (Földes). 2. Gara (DSI). - 62 kg: Földes (Hajdúbószörmény). - 67 kg: Parti (DSI). 3. Turcsány (DSI). - 72 kg: Lantos (Nagyvegy). 3. Szilágyi (DSI). - 77 kg: Levante (Csene Autó). - 77 kg: Farkas (NYVSSC).

BÚVÁRUSZÁS
A könnyűbúvár országos vidékbajnokságon tizenegy klub több mint kétszáz versenyzője indult. Az MHSZ debreceni könnyűbúvár-szakszövetsége három bronzérmet nyert.
4x100 serdülő fiú váltó: 3. MHSZ Debrecen (Mátyus, Tóth, Kosina, Salanki). - 4x100 ifjúsági fiú váltó: 3. MHSZ Debrecen (Tóth, Magyar, Kosina, Kaskó). - 4x200 ifjúsági fiú váltó: 3. MHSZ Debrecen (Tóth, Magyar, Kosina, Kaskó). További helyezéseket ért el Mátyus István, Magyar László, Tóth Lajos és Kosina Péter, valamint Bagi Márta. 400 serdülő fiú uszonyos úszás: 3. Mátyus. - 800 serdülő fiú uszonyos úszás: 4. Mátyus. - 100 ifjúsági fiú uszonyos úszás: 4. Magyar. - 200 ifjúsági fiú uszonyos úszás: 6. Tóth. - 400 ifjúsági fiú uszonyos úszás: 5. Magyar, 6. Kosina. - 800 ifjúsági fiú uszonyos úszás: 5. Magyar, 6. Tóth. - 25 ifjúsági leány búvárzás: 4. Bagi. - 800 ifjúsági leány uszonyos úszás: 5. Bagi.

RÓPLABDA
DUSE-Kazincbarcika 3:0 (6. 12. 5). Debrecenben lejátszott NB II-es mérkőzés. DUSE: Benedek, Boróczky, Léval, Szarka, Kolbe, Nagy. - Csere: Gergely, Mezei, Szűcs, Oláh, Tóth, Kútint: Benedek és Nagy.
Szolnoki Vegyi Művek-DUSE 3:0 (10. 8. 6). Debrecenben lejátszott férfi NB II-es mérkőzés. DUSE: Szima, Nagy, Fekete, Szekeres, Tóth, Vinnai, Csere: Kázar.
Kintizi-Nyírbátor 3:0 (8. 9. 11).

SOROKBAN

Szerdán hat csapat részvételével elkezdődött az Elegant Kupa nemzetközi kézilabdatorna. A magyar válogatottnak tagja Nagy Zsuzsa, a DMVSC jobb oldali átlövője.
A jugoszláv sportlap, a Rukomet kezdeményezésére az idei évtől kezdve rangsorolják Európában legeredményesebb kézilabdázóit. A férfiaknál nagy fölényt mutat a Bp. Honvéd átlövője, Kovács Péter vezetett az élen.
A labdarúgó NB II góllövőlistájának élmezőnyét ismét a Bakony Vegyész támadója, Diósy vezeti, 13 góllal. Ot a 14 gólos Mellis (Békéscsaba) követi, majd hárommal kevesebben 9 góllal: Mohácsi (Zódi Kohász), Petróvics (Kazincbarcika), Sullija (Békéscsaba).

TOTÓTANÁCSADÓ

(A csapatok helyezése)	Népsport	Sportfoc.	Rádió	Naplo
1. Bielefeld (11)-Bremen (3)	x,2	x,1	2	x,2
2. Kaiserslaut. (14)-Münch. (5)	x,1	2,1	1	1,x
3. Frankfurt (18)-B. Münch. (2)	2,x	2	x,2	2
4. Karlsruhe (2)-Schalke 04 (1)	1,x	2,1	1	1,x,2
5. Duisburg (4)-Solingen (6)	1	1,x	x	1
6. Darmstadt (10)-Hertha (8)	1,x	x	1,x	1
7. Ascoli (10)-Torino (4)	x,1	x,1	2	x
8. Inter. (12)-Milan (7)	x,2,1	1,2	1	1
9. Sampdoria (9)-Genoa (14)	x,1,2	1,2	x,1	1,x
10. Udinese (8)-Roma (1)	1,x	2,x	x,2	2
11. Cesena (14)-Cesena (6)	1,x	x	1,x	x,2
12. Cremonese (3)-Varese (7)	1	x,1	1	1,x
13. Palermo (5)-Pistoiese (12)	1	1,x	1,x	1
14. Wattenscheid (14)-Kassel (3)	2,x,1	2,x	1	1,x
15. Lazio (15)-Avellino (6)	1,x	1,2	x	1
16. Catanzaro (20)-Perugia (13)	x,1	x,2	1	x

Hárman a VB-n

Eredményes esztendő

Beszélgetés Kövesdi Istvánnal, a DMVSC atlétikai szakosztályának vezető edzőjével

Három versenyzőnk is ott volt a helsinki atlétikai világbajnokságon és ez már önmagában véve is nagy eredmény - mondta Kövesdi István, aki egy éve vezető edzője a DMVSC atlétáinak.
Bodó Béla 110 gáton bejutott a középdöntőbe és sérülése akadályozta meg abban, hogy harcoljon a világbajnoki döntőbe jutásért. 13.68-as egyéni csúcsa alapján erre lett is volna esélye. Babály László a 4x100-as váltó révén aspirálhatott jó nemzetközi szereplésre. A VB-n a Babály-Nagy I. váltásnál a földre esett a bot - és így oda lett egy év kemény munkája. A kitűnő sprinter 20.83-as 200-ával mindenestre jelezte: még egyéni számokban is lehet rá számítani... Nagy Miklós tartalékként utazott a 4x400-as váltóval, de 46.86-os ideje legjobbjai alapján azt sejtjük: jövőre standard váltótárog lehet.

Ok három képviselték a DMVSC-t a világbajnokságon és még nem is szoltunk K. Szabó Gáborról, akit szeptemberben a hónap legjobb férfi atlétájának választottak az országban. K. Szabó sérülése miatt nem lehetett ott a világbajnokságon, de négy országos bajnoksága és szép nemzetközi eredményei alapján reménykedhetünk olimpiai szereplését illetően.
Egyszerre ennyi olimpiai kiküldetésre esélyes versenyzőnk még nem volt Debrecen atlétikai életének - folytatja a vezető edző.

Es még nem is szoltunk mindenkiről. Mert feltétlenül említenünk kell a 400 gátas Csapó Lajost, aki az idén 50.86-ra javította egyéni csúcsát. A rúdugró Makó Ernőt, aki 530 cm-rel szintén első osztályú szintet teljesített. Junior I. osztályt ért el az IBV ötdíjk helyezett távolugró Fekete Ildikó, a hosszútávfutó Harasztó Zoltán és a D. Sportiskola nagyon tehetséges ugrólánya, Kovács Judit.

Ez szép eredmények alapján nem is véletlen, hogy a DMVSC az országos pontértékelésben az ötdíjk helyen áll az eddigi értékelés alapján.

Milyen feltételek között dolgozhattak az atléták? - kérdeztem Kövesdi Istvánt.
Megfelelőek voltak a körülményeink. De szólnom kell gondjainkról is. Például: furcsa helyzet, de válogatott atlétáimat nem tudom egységes szerelésbe öltöztetni. Költségvetésünk egészen minimális.
Hány edző dolgozik a szakosztálynál?
Tavaly öten voltunk főfoglalkozásúak. Most már egyedül maradtam... és csökkent a mellékfoglalkozású edzők száma is. Összesen hatan vannak.
Szakágankénti elosztásban?
Most már igen. Régebben számtalan átfedés volt, de ma már mindenkinek egyértelműen meg van határozva, melyik szak-

ággal foglalkozzon. Bese Gyula a hosszútávfutókkal, Giczei Csaba és én a sprinterekkel, gátfutókkal, Vona Attila és Kovács Csaba az ugrókkal, Nagy Miklós a rúdugrókkal, Fejes Ferenc a dobátletékekkel.

Megfelel ez az edzői létszám az „A” kategóriás követelményeknek?
Nem! És természetes az is, hogy kevesebb edző eleve nem végezhet olyan minőségű munkát. De az igazság: egyes edzők szinte abnormális erőfeszítéseket tesznek - és ehhez képest anyagilag nincsenek kellőképpen megbecsülve.

Romlottak volna a feltételek?
Van pozitívum is. Például rendelkezünk saját gyűróval, és tudjuk azt is, hogy a vidéki atlétákkal szemben nagy előnyünk van. Hiszen Debrecenben van a műanyag pálya.

Mintha az idén kevesebb nagy verseny lett volna rajta, mint tavaly.
Valamivel kevesebb. De azért volt. A nézők láthatták a bajor-magyar-jugoszláv utánpótlás-viadalt, itt volt a litván válogatott, melynek olyan tagja is volt, mint a 400 gátas világcscústartó Ambroziane a nagy szélben, hidegben is kitűnően futott. Elképzelhetetlenül nagy munkát végez és rendkívül érdekes volt tapasztalatait hallani.

Hány versenyzője van a DMVSC-nek?
Körülbelül hetvenen járnak edzésre. Elmondhatom, hogy a haqlat a tavalyhoz viszonyítva sokat javult. Negyvenöt olyan versenyzőnk van egyébként, aki pontot is szerezhet nagyobb versenyen. (Csak ifjúsági és felnőtt sportolókról van szó, hiszen a fiatalabbak a sportiskolában vannak.)

Dobogóletákról nemigen hallunk.
Tomasovszky Ágin kívül nincs is felnőtt versenyzőnk. Csak fiataljaink, sportiskolások korúak.

Az ugrók?
Vona Attila munkájának gyümölcse lassan beírják és a jövőt tekintve Nagy Miklós rúdugróitól is sokat várok.

Elversenyzőink közül talán mindenki egyéni csúcsot ért el az idén - így Kövesdi István. - A kemény munkának, úgy látom, meglelt az eredménye. Ez az érte sejteti, hogy meg tudom valósítani elképzeléseimet. Rajtuk nem fog múlni. Remélem, a körülményeink is tovább fognak javulni. Idén 117 olimpiai pontot szerezünk (ehhez jön még a sportiskolások atléták 35 pontja). Ilyen mérvű javulásra nem számítottam. Ha versenyzőink folytatják a megkezdett munkát, ha fejlődésük töretlen lesz, akkor okozhatnak még számunkra kellemes meglepetéseket - akár a Los Angeles-i olimpián.

Dombrovsky Adam

**Torna-
parádé**

Az elmúlt héten a Budapesti sportcsarnok adott otthont a világ legjobb tornászai találkozójának. A televízió által is követhették a világbajnokság küzdelmét, láthattuk a szebbnél szebb gyakorlatokat.
Emlékeztetőül három pillanatot elevenítünk fel Fábán István fotói segítségével.

A kínai férficsapat átveszi az aranyérmét Jurij Tyitovtól. Jobbról a harmadik Li Ning

Szerfogatás ugrás közben

Oda az összetett aranyérem - Maxi Gnauck (NDK) a talajon

Boltok nyitva tartása

A Hajdú-Bihar megyei Tanács V. B. kereskedelmi osztálya tájékoztatja a megye lakosságát, hogy az üzletek november 7-i, ünnepi nyitva tartási rendje az alábbiak szerint alakul:

November 5-én, szombaton valamennyi élelmiszerbolt, Debrecenben a vásárcsarnok 14 óráig nyitva tart. Az ennél egyébként később záró ABC-áruházak a szokásos szombati nyitva tartási rendjük szerint üzemelnek. A ruházati, iparcikkek, és aruházak, valamint a vendéglátóhelyek a szombati nyitva tartás szerint tartanak nyitva.

November 6-án, vasárnap az édesség-, dohány- és virágboltok, valamint a piacok a vasárnapi nyitva tartás szerint üzemelnek. Az élelmiszer-, ruházati és iparcikkboltok, áruházak zárva tartanak.

November 7-én, hétfőn az édesség-, dohány- és virágboltok, valamint a vendéglátóhelyek a vasárnapi nyitva tartást alkalmazzák. Minden más kereskedelmi egység zárva lesz. E napon zárva tartanak a piacok is.

A már kialakult gyakorlatnak megfelelően, november 6-án és 7-én a kijelölt vendéglátó üzletek árusítanak tejet, kenyert és péksüteményt.

Népművészeti termékek - külföldre

A Karcagi Népművészeti és Háziipari Szövetkezet termékei a hazai piac mellett Európa számos országában, továbbá Japánban és az USA-ban is kedveltek. Ebben az évben is jelentős mennyiséget szállítottak külföldre népművészeti terükből, himzett blúzokból, mellényekből, gyermekruhából.

(MTI-fotó - Csikos Ferenc felvétele - KS)

HÍREK

HÍRSZERKESZTŐ: TURI GÁBOR - TELEFON 12-144

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS:

Az ország legnagyobb részén kevés felhő, éjszaka és reggel erősen páráz, több helyen ködös idő várható, eső nélkül. Északkeleten átmeneti felhősödésre számíthatunk, de eső ott sem lesz. A változó irányú szél általában mérésekkel marad. A legmagasabb napi hőmérséklet csütörtökön 9-14 fok között.

1983. NOVEMBER 3., CSÜTÖRTÖK

GYOZŐ NAPJA

A nap két 6.30 - nyugszik 16.25 órákor (Debreceni adatok: 6.19 és 16.15)

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Hetven évvel ezelőtt, 1913. november 3-án született, és 58 éves korában, 1971-ben halt meg Sárközy György Kossuth-díjas mérnök.

Oklevelét a bécsi műszaki egyetemem szerezte, 1938-ban. Itthon Hacker Emil mérnök-vállalkozónál helyezkedett el, majd néhány hónap múlva a Magyar Általános Útépítő Rt. alkalmazta, ahol út- és hidépítésekkel foglalkozott. 1939-ben mérnökké, majd 1945-ben műszaki igazgatóvá nevezték ki. 1948-ban pedig az összevont államosított útépítő vállalatok műszaki igazgatói feladatát bízták meg. A következő évben 6 lett az Út- és Vasútépítő Nemzeti Vállalat műszaki osztályvezetője, s főmérnöke, 1950-ben pedig a Betonútépítő Vállalat főmérnöke. 1961-ben került át az Országos Terhivatal műszaki titkárságára; 1962-től az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság főosztályvezetőjeként dolgozott.

Több újítás fűződik nevéhez, ezek közül néhányat külföldön is átvettek. Munkássága széles körű volt; így például hazánkban elsőként vezette be a külszíni szénterméket, s több ipari üzemet, iprodázást tervezésben szerzett jelentős érdemeket. A magyarországi autópálya-építés egyik kezdeményezője. Kossuth-díjat a földmunkák gépészetében végzett munkásságáért kapta.

HELYESBÍTÉS. A Napló

1983. november 2-i, szerdai számának Képernyő című rovatában a szerző hibájából tévesen jelent meg a Reumalvacser írójának a neve. A tévétések szerzője: Palotai Boris.

ÖREGEK HÓNAPJA

Öreg hónapját tartanak Zsákaán, Fürtán és Darvason novemberben. A programban előadások, műsoros estek, filmvetítések és tanácsadások szerepelnek.

NYIRSEGI NAPOK

A rendezvénysorozat keretében ma, csütörtökön 18 órától a nyírmartonfalvai klubkönyvtárban Sas Balintné és Tasnádi Józsefné szötteseiből, illetve Kökényesi Illés György falfaragásából nyílik kiállítás.

KÖZLEMÉNY

Közöljük, hogy a „Napközi Otthonos Óvoda, Debrecen, Iszapóly téri” felirattal körbevezető és hosszú levelezője elvezett, 1983. november 2-től érvénytelen. (X)

LOBOGOZÁS. A Debrecen városi Tanács Végrehajtó Bizottsága felhívja az üzemek, vállalatok, intézmények vezetőit és a háztulajdonosokat, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 66. évfordulója tiszteletére a használatukban levő épületeket vörös és nemzetiszíni zászlóval díszítsék fel. A zászlólistát november 4-én 12 órától 8-án 8 óráig kell fenntartani.

NYELVTANULÁS. Angol nyelvtanfolyamot indít kezdők részére november 17-én 17 órától a berettyóújfalui művelődési központ. Jelentkezés folyamatosan a helyszínen, személyesen vagy telefonon. (X)

PRÓBAJÁTEK. Első fu-

valást keres a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekara. A jelentkezőket december közepén hallgatják meg, pályázni november 25-ig lehet a következő címen: Magyar Rádió zenei fősztálya, 1800 Budapest. A borítékra írják rá: Próbajáték.

SZÍNHÁZ. Ismét a zalaegerszegi társulat képviseli hazánkat az olaszországi Arezzóban megrendezendő nemzetközi színházi fesztiválon. A Hevesi Sándor Színház küldöttsége a november 17-től 19-ig tartó találkozóhoz Bartók Béla-Balázs Béla A fából faragott királyfi című alkotását némajátékként mutatják be, Ruszt József rendezésében.

Új hűsoltot adtak át Tegláson

Hűsoltot épített és nyitott Tegláson a hajdúbüszörényi Béke Termelőszövetkezet. Egy régebbi, hatóságai hűsolt helyén a tanács által adott területen szinte rekordgyorsasággal (három hónap alatt) felépült üzletben, amelytől évi 10 millió forintos forgalmat várnak saját vágású sertést, baromfit és halat árusító a termelőszövetkezet. A hűsoltot tegnap, szerdán délután a helyi párt-, állami és társadalmi vezetők jelenlétében Bodnár Lajos, a Béke Tsz elnöke adta át a község lakosságának.

Gyorslista

az 1983. november 1-én megteremtett október havi lottó-jutalom-sorsolásról, melyen a 41. heti szelvények vettek részt. A gyorslistában az alábbi rövidítéseket használtuk:

4 328 634 f	5 538 062 p	4 761 998 o	4 978 680 t	80 039 874 p	80 339 405 r
4 335 007 n	4 564 435 o	4 774 744 m	8 375 489 t	80 046 247 s	80 358 524 s
4 341 390 l	4 570 808 o	4 787 490 l	41 733 454 h	80 052 620 t	80 364 897 r
4 347 753 i	4 577 181 o	4 793 863 m	41 739 827 k	80 058 993 o	80 377 643 s
4 354 126 l	4 583 554 h	4 806 609 n	44 931 011 j	80 065 167 p	80 384 062 t
4 360 499 p	4 589 927 j	4 812 982 f	11 937 390 m	80 078 112 s	80 390 389 p
4 366 872 j	4 602 673 r	4 819 355 m	53 726 879 r	80 084 485 m	80 396 762 f
4 373 245 m	4 609 046 s	4 825 728 m	53 733 252 m	80 091 231 s	80 422 254 p
4 379 618 e	4 615 419 s	4 832 101 o	55 739 625 p	80 103 604 t	80 435 000 s
4 405 110 g	4 621 792 s	4 838 474 m	55 930 815 p	80 109 977 r	80 447 746 t
4 411 477 e	4 628 165 s	4 844 847 f	55 937 188 p	80 116 350 h	80 460 492 r
4 417 850 m	4 634 538 s	4 851 220 n	77 943 301 t	80 128 715 h	80 466 865 p
4 424 223 m	4 640 911 t	4 857 593 n	77 490 674 f	80 148 215 h	80 473 238 m
4 430 596 p	4 647 284 t	4 863 966 n	77 497 047 m	80 173 707 r	80 479 611 p
4 436 969 p	4 653 657 t	4 870 339 p	77 503 793 j	80 180 080 l	80 485 984 h
4 443 342 h	4 660 030 t	4 876 712 p	77 509 319 j	80 186 453 o	80 492 357 t
4 449 715 n	4 666 403 s	4 883 085 p	77 514 845 m	80 192 826 t	80 498 730 p
4 456 088 k	4 672 776 t	4 889 458 p	77 520 371 m	80 218 318 o	80 505 103 s
4 462 461 n	4 679 149 t	4 895 831 f	77 525 897 m	80 243 810 p	80 511 476 t
4 468 834 n	4 685 522 r	4 902 204 m	77 531 423 m	80 269 302 p	80 517 849 t
4 475 207 r	4 691 895 k	4 908 577 s	77 536 949 m	80 294 794 h	80 524 222 m
4 481 580 p	4 704 641 k	4 914 950 m	77 542 475 m	80 301 167 f	80 530 595 p
4 487 953 s	4 711 014 n	4 921 323 t	77 548 001 m	80 326 659 o	80 536 968 f
4 494 326 m	4 717 387 k	4 927 696 n	77 553 527 m	80 352 223 m	80 543 341 l
4 500 700 n	4 723 760 h	4 934 069 r	77 559 053 m	80 377 789 p	80 549 714 t
4 507 073 n	4 730 133 t	4 940 442 m	77 564 579 m	80 403 355 p	80 556 087 t
4 513 446 g	4 736 506 t	4 946 815 m	77 570 105 m	80 428 921 m	80 562 460 p
4 519 819 j	4 742 879 p	4 953 188 m	77 575 631 m	80 454 487 p	80 568 833 t
4 526 192 n	4 749 252 r	4 959 561 p	77 581 157 m	80 480 053 p	80 575 206 l
4 532 565 o	4 755 625 p	4 965 934 d	77 586 683 m	80 505 619 p	80 581 579 t
4 538 938 j	4 761 998 o	4 972 307 f	77 592 209 m	80 531 185 p	80 587 952 m

Időközi választás

A Hajdú-Bihar megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága lemondás folytán megüresedett 3., 57., 120. és 142. számú városi tanácsnagyi választókerületekben az időközi választást a 100/1983. (X. 4.) VB számú határozatával 1983. november 26. napjára tűzte ki.

A fent megjelölt választókerületekre vonatkozó választói névjegyzékek elkészültek és november 4-től november 11-ig munkanapokon a VB Hivatal ügyfélszolgálati irodájában (Debrecen, Kossuth utca 12-14.,

földszint 9-10.) és a VB Hivatal jószaki szakigazgatási kirendeltségén reggel 8-tól délután 16.30-ig, pénteki napon 8-tól 15.30-ig lehet megtekinteni. Egyidejűleg a névjegyzékbe történt felvételről a választóknak személyre szóló értesítést küldenek, melyben feltüntetik a választás helyét is.

A névjegyzékbe történt törvényellenes kihagyás miatt a kihagyott személy: a névjegyzékbe történt törvényellenes felvétel miatt pedig bárki kifogással élhet.

A második „TVN-bébi” egy családban

Az Országos Takarékpénztár - hagyományaihoz híven - ebben az évben is köszöntötte és megjutalmazta a takarékszáj világnap első újszülöttjét megyénkben is.

1983. október 31-én nulla óra 45 perckor a berettyóújfalui kórházban született Balla Imre, akinek édesanyját az OTP megyei igazgatósága képviselében dr. Szathmári Ilona igazgatóhe-

lyettes köszöntötte, és átadta a takarékpénztár ajándékát; egy kétezer forintos betétet megnyitott ifjúsági takarékbetétkönyvet.

Imre a negyedik gyermek a családban. Édesanyja elmondta, hogy Mária nevű gyermeke - aki 1974-ben született - ugyancsak „TVN-bébi” volt, így a családban immár a második gyermek született a takarékszáj világnapon.

Kereskedelmi dolgozók kitüntetése

November 2-án, szerdán délelőtt 10 órakor Debrecenben az Aranybika Eger termében dr. Szolnoki Győző, a megyei tanács vb kereskedelmi osztályának vezetője miniszteri kitüntetéseket adott át a kereskedelemben eljárt dolgozóknak. Kiváló Munkáért kitüntetésben részesültek: Szabó Mária boltvezető, Varga László szállítmunkás, Nagy Józsefné boltvezető, Nagy Sándorné oktatói előadó, a Hajdú-Bihar megyei Elelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat dolgozó; Szakács Dezsőné ruházati osztályvezető, a Hajdú-Bihar megyei Ruházati Kiskereskedelmi Vállalat dolgozója; Illés Tibor boltve-

zető, Konyári István áruház-igazgató, a Hajdú-Bihar megyei Vegyiparcekk-kiskereskedelmi Vállalat dolgozó; Tallódi László felszolgáló, Máté Kálmán névjegyzék-ellenőr, Csernatonyi Béláné üzletvezető, Komlósi Tiborné üzletvezető, Turi Jánosné cukrász, a Hajdú-Bihar megyei Vendéglátó Vállalat dolgozó. Kiváló Munkáért kitüntetésben részesült Balázs Dezső, a megyei tanács kereskedelmi osztályának kereskedelmi felügyelője és Fábrián Lajos, a KPVDSSZ megyei bizottságának titkára is, akik kitüntetésüket Budapestben, a Belkereskedelmi Minisztériumban vették át.

KÖNYVTÁR. Új nyitva tartási rend szerint működik a hajdúvárosi könyvtár. Felmentek hétfőn és kedden 13-18, szerdán, csütörtökön, pénteken 10-18, szombaton 8-16 óra között; a gyermekek hét, a kedden és szerdán 13-18, csütörtökön 10-18 és szombaton 8-16 óra között látogathatják a könyvtárat.

AZ OK: MŰSZAKI HIBA. Több debreceni olvasónk telefonált kedden szerkesztőségünkbe a hő- és melegvíz-szolgáltatás szünetelése miatt. Mint azt aznap számunk Közlemény című rovatában olvashatták, a kimaradás oka műszaki hiba volt. A hiba elhárítása után kedden este helyreállt a városban a távfűtés és a melegvíz-ellátás.

MOZI • SZÍNHÁZ • TV • RÁDIO

MOZI
A szovjet filmek fesztiváljának kezdőadása szovjet film-művészkudvetség részvételével 1983. november 4-én: Debrecenben, Apolló, 16.30 órákor, november 5-én, Hajdúszoboszló, Boeckai filmszínház, 16.30 órákor. Bemutatóra kerül Gleb Panfilov Vassza című filmje.
Magánélet (szovjet). Vig hn. 4. 6. Apolló hn. 2. Híradó 4. Abba (svéd-ausztrál). Meteor mese 3. n. 6.
Balagás (magyar). Híradó f. 12. hn. 2. hn. 6.
Ben Hur I-II. (amerikai). Apolló 6.
Eper és vér (amerikai). Híradó f. 10.
Hurrikán (amerikai). Vig n. 8.
A jó, a rossz és a csúf I-II. (olasz, 16). Meteor n. 6.
A karatező Cobra (japán). Delta f. 6.
A lator (olasz, 16). Vig kamara f. 3. l. 7.
Ma 19 órákor napjai (szovjet). Meteor 3.
Picasso kalandjai (svéd). Kliniká 5.
Sirokkó (magyar-francia, 18). Művész f. 8.
Tigriscsapón (szovjet). Apolló 4.
Zárkórú előadás: (Vig n. 10, n. 12, hn. 2. Apolló n. 10, n. 12, Híradó hn. 8.)

SZÍNHÁZ

Csokonai Színház Tévedések vigjátéka - Csontos-béret. Hungária
Ma 19 órákor Caspadár márdárka - Megyeri-béret.

TELEVÍZIÓ

BUDAPEST, 1.: 8.23 Műsorismertetés. 8.25 Tévétorna. 8.30-9.40 Iskola-tévé. 9.40 Mekkai zarándoklat (ism.). 9.55 Az élet ára (ism.). 10.20 XIII. Martin. NDK tévéfilm. 11.50

A Kiskacsá tévedése. Román kisfilm. 12.00 Iskola-tévé. 12.30 Képzés. 15.00 Iskola-tévé. 16.27 Műsorismertetés. 16.30 Hírek. 16.35 A Calder cirkusz. Francia rövidfilm. 16.55 Utazás velünk. Darwin nyomában. II. (ism.). 17.35 Tévébörze. 17.40 Képzés. 17.45 Pedagógusok fóruma. 18.20 Szomszédolás. Egy csó két végén. 18.55 Reklám. 19.10 Tévétorna. 19.15 Esti mese. 19.30 Tv-hír. 20.00 Jogi esetek. 20.45 Panoráma. A külpolitikai szerkesztőség világpolitikai magazinja. 21.45 A hét műtárgya. Kernstok Károly: Utolsó vacsora. 21.50 Telesport. Labdarúgó kupa. 22.40 Tv-hír. 3.

BUDAPEST, 2.: 20.00 Műsorismertetés. 20.01 Joe Cocker a Rockpalotában. 20.40 Reklám. 20.45 Tv-hír. 2. 21.05 Fiúk a térről. Magyar film. 22.55 Képzés.
POZSONY, 1.: 8.45-9.00 Világhír. 9.20 Svéd természetfilm-sorozat. 9.45 Bolgár filmvilág (ism.). 11.05 Vételked. 15.55 Közvetítés a prágai nagytűzről. 17.25 A Tátrai autó Szibériában. 18.00 Sportrevü. 18.30-19.10 Vitaműsor. 19.30 Tv-hír. 20.15 Jótállás. Tévéjáték. 21.25 Gazdasági magazin. 22.05 Világhír. 22.20 Beszélgetés a Jótállás című tévéjátékról

POZSONY, 2.: 17.15 Hír. 17.20 Tudományos magazin. 18.00 A harmadik határ Lengyel-magyar tévésorozat. 19.05 Dokumentumfilm a Szlovák Nemzeti Tanácsról. 19.30 Francia nyelvtanfolyam. 20.00 Filmvilág. 21.05 Labdarúgó-összeffoglaló. 21.30 Hír. 22.00 72-96. Jugoszláv tévésorozat.
BUKAREST: 15.20 Karino. Filmsorozat. 4. rész. 15.40 Fiatalok stúdiója. 19.00 Tv-hír. 19.20 Gazdasági tévé. 19.30 Dalok. 19.40 A vaslóság képe. 20.25 Az Atlanti-tisz embere. 10. rész. 21.10 Diszkó. 21.30 Tv-hír. 21.40

RÁDIO
KOSSUTH: 4.25-7.59 Jó reggelt! 8.00 Hírek. Időjárás. 8.05 Műsorismertetés. Kb. 8.20 Mai kulturális programok. 8.27 Nóták. 8.51 Új operalemezeinkből. Massenet: A nappal. 9.43 Nefelejcs. 10.00 Hírek. Időjárás. 10.05 A Diáknyvtár hangszalagok meglepése. 10.35 Romantikus kamaraművek. 11.18 Válogatás. 11.38 ... hogy hosszú életű légy e földön?. 12.00 Déli krónika. 12.30 Ki nyer ma? 12.40 Reklám. 12.45 Jogi arcképcsarnok. 13.00 Nagy mesterek világhírű előadóművészek. 14.04 Most jelent meg. 14.34 A vidám vitorlás. 15.00 Hírek. Időjárás. 15.05 Dalok, muzsikákó tájak. Hegyalja. 15.25 Kágyolzene. 15.55 Műsorajánlat. 16.00 Rónay György: Szeptemberi halászat. 16.10 Magyar művészek operettfelvételeiből. 17.00 Hírek. Időjárás. 17.05 A pénz világa. VIII. rész. 17.30 Téves kapcsolás. Hangjáték. 18.03 Farkas Ferenc: Magyar capriccio. 18.15 Höl volt, hol nem volt... 18.25 Mai könyvajánlatunk. 18.30 Esti magazin. 19.15 Sport. 19.20 Diáknyvtár hangszalag. A pármalokostor. 20.20 Zenekari muzsika. 21.08 Este a klubban. Dokumentumfilm. 22.00 Hírek. Időjárás. Sport. 22.20 Tíz perc külpolitika. 22.30 A Purcell énekegyüttes. Welles-madrigálok énekel. 22.50 Közél a Naphoz. 23.10 Banda Ede-gordonkák. Lux Erika zenekarzik. 24.00 Hírek. Időjárás. 0.10 Toronyzene. 0.25 Himnusz. 0.30 Vízjelzőszolgálat.

PETŐFI 4.25-7.59 A Petőfi rádió reggeli zenés műsora. 8.00 Hírek. Időjárás. 8.05 Ta-

mássy Zdenko dalából. 8.20 Tíz perc külpolitika (ism.). 8.30 Hírek. Utközben. 8.35 Napközben. 10.00 Zenedél-csü. 12.30 Hírek. Utközben. 12.35 Nemzetiségeink zenéjéből. 13.00 Kaposújok a szolnoki stúdió. Aszály után. 13.20 Eneklő ifjúság. 13.30 Gossens: Kaleidoszkóp. 13.45 Időjárás és vízállásjelentés. 14.00 Leó. 15.10 Sportmagazin. 15.10 Az én rádióm. 16.00 Látogatásban. 16.30 Hírek. Utközben. 16.35 Idősebbek hullámhossza. 17.30 Tanakodó. A felsoktatás reformjáról. 18.30 Hírek. Utközben. 18.35 Hétfői panoráma. 19.52 Reklám. 19.55 Slágerlista. 20.30 Hírek. Utközben. 20.35 Szociológiai felvétel. 21.05 A Magyar Rádió Karantén Színház. Karc-dió Gramofonalbum. 23.00 Hírek. Időjárás. Sport. 23.20 Nóták. 24.00 Hírek. Időjárás. 0.10 Idegen nyelvű vízjelzőszolgálat.

3. MŰSOR: 8.55 Műsorismertetés. 9.57 A kiállított termek programjából. 9.50 Szanok. 9.38 Zenekari muzsika. 10.35 Népdalok. 11.00 Hírek. Időjárás. 11.05 Eberhard Buchner operáiról énekel. 11.40 Zenekari muzsika. 12.33 Ravel: Couperin sírja. 13.00 Hírek. Időjárás. 13.05 Műsorismertetés. 13.07 Tőlön egy órát kedvenceivel! 14.07 A Liszt Ferenc Kamarazenekar játszik. 15.12 Az Eszt Állami Ferkar Ernesaks-hangversenye. 15.59 Zenei lexikon. 16.20 Villanatkép. 16.55 Pophullám. 18.12 Új kamarazene-felvételeinkből. 19.00 Hírek. Időjárás. 19.05 Iskolarádió. 19.35 Háydn: Esz-dúr szimfonia. 20.00 Az MRT énekkara madrigálokát énekel. 20.30 Blues-felvételek. 21.15 Operaest. Ruggiero Leoncavallo műveiből. 22.12 Napjaink zenéje. 23.30 Hírek. Időjárás